

A¹ 109

Số đặc Biệt

PHONG HOA

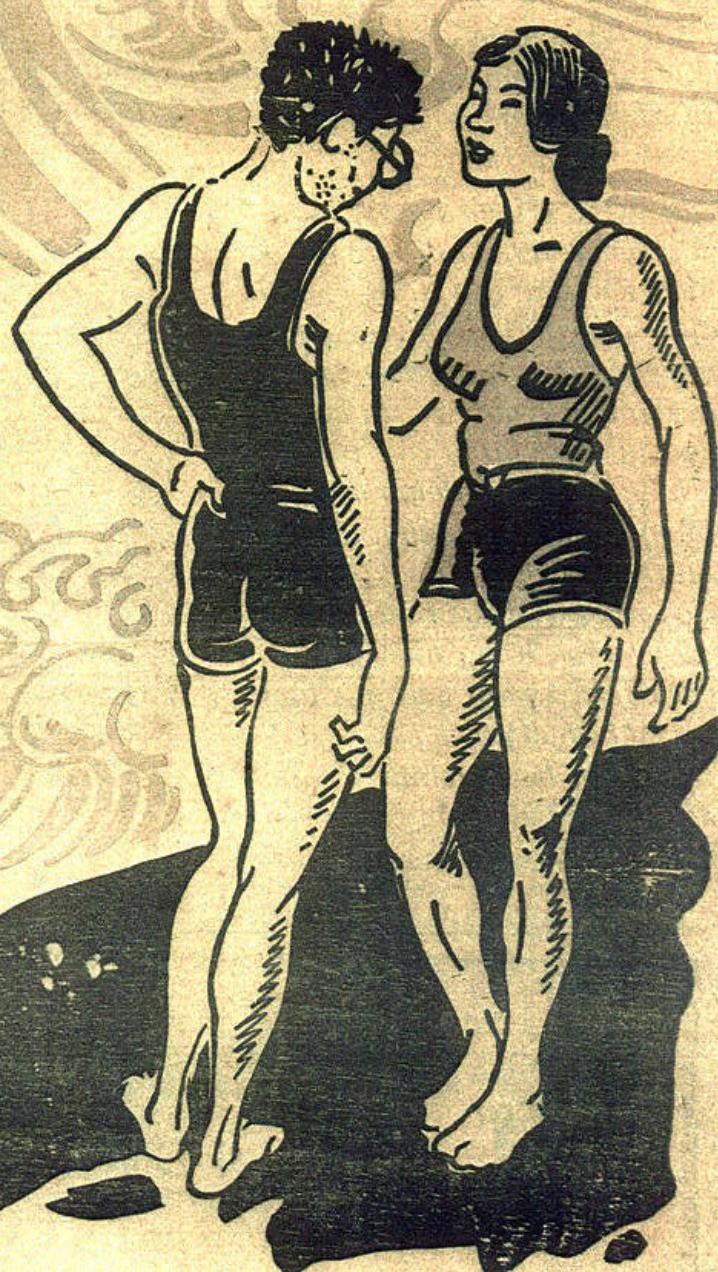
Sóng Lam cát trăng

CÓ TRANH PHỤ BẢN

CỦA

NGUYỄN CÁT TUÒNG

Giấy 20 trang, mỗi số 0\$12

HỒN BƯỚM MƠ TIỀN

Anh chàng Ngọc cũng khéo
lần thần! Việc gì phải idò la,
lập mưu lập mèo dè tim xem
chú Lan là trai hay gái. Cứ
đưa phảng chú ấy ra tắm bể
có phải biết ngay không?

Lemur 34

SƠ ĐẶC BIỆT

Sóng Lam

Cát Trắng

MÙA HÈ 1934

Ngoài xa, tiếng sóng bập bênh...

BUỒI chiều trên bãi Đồ-sơn rực rõ nhiều màu, óng ánh như trong lòng một chiếc hến sà-cù — chân trời xanh biếc, mặt bờ lung lay với rặng núi xa xa đều lòng lánh trong vạn mùi hòa hợp.

Ngọn gió mát đem từ ngoài khơi lại, cùng với mùi rong bè, cái trong sạch của những quang không rộng rãi. Rồi ven bờ, rặng cây phi-lao bắt đầu rung động, rì rào cùng với tiếng sóng bập rộn rập vào bờ, tung bợt lên trăng xoa ròn nhẹ nhàng sáng long giải ra trên cát như những tấm lụa mong manh.

Sóng lam... cát trắng.

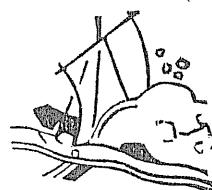
Đó là tất cả cái thi-vị đượm màu của trời bờ, một bài ca thiên nhiên linh hoạt của sức mạnh vô cùng, của những quang bao-la không giới hạn.

Chỗ mặt bờ, chân trời, phết phơ một cánh buồn còn in hình lên trên mây, núi — đem đèn cho ta cái tiếng gọi huyền bí, xa xăm, làm cho ta mơ màng ao ước đến những cuộc phiêu lưu ngoài khơi — những cuộc đi xa tới những non, nước lá ta mong mỏi mà không bao giờ thực hành được.

Bờ đông đối với người mình vẫn hững hờ, lanh đạm. Sự thích cái đời yên tĩnh không nguy hiểm đã làm cho các cụ ta xưa không bao giờ trở nên được những người đi bờ có chí khí và mạo hiểm. Những con thuyền bé nhỏ, mong manh mà bây giờ chúng ta vẫn còn dùng, những con thuyền khổn nạn đó không bao giờ vượt được ra xa ngoài vài ba dặm, trong những cuộc phiêu lưu, không bao giờ tầm con mắt không trông thấy đất.

Cho nên họ ngạc nhiên và lùng hết sức khi trông thấy đến pháp phói — của những người

trên mặt bờ nước nhà những chiếc thuyền to lớn, cánh buồm kỳ-dị đã vượt bờ trong hàng năm từ nước họ đến bờ này. Các người trước ta lúc bấy giờ mơ màng cảm thấy những sự mạo hiểm nguy nan, cái chí khí mạnh mẽ của người vượt bờ. Họ cảm thấy một sự vĩ-dai anh hùng đè nén trên tâm can, làm cho cái chí của họ thành ra bé nhỏ không đáng kể.

Tuy sóng bập, nước triều ngày nào cũng rộn rập vào bờ — mà các cụ ta ngoảnh đi không nghe cái mảnh liệt đó — họ tiếng gọi yên chí cẩm-cụi trên những vũng bùn lầy, nước đọng. Một bên là rì rảng núi hiểm nghèo, độc ác bao bọc, một bên là mặt bờ mong mènh mà người ta không qua được.

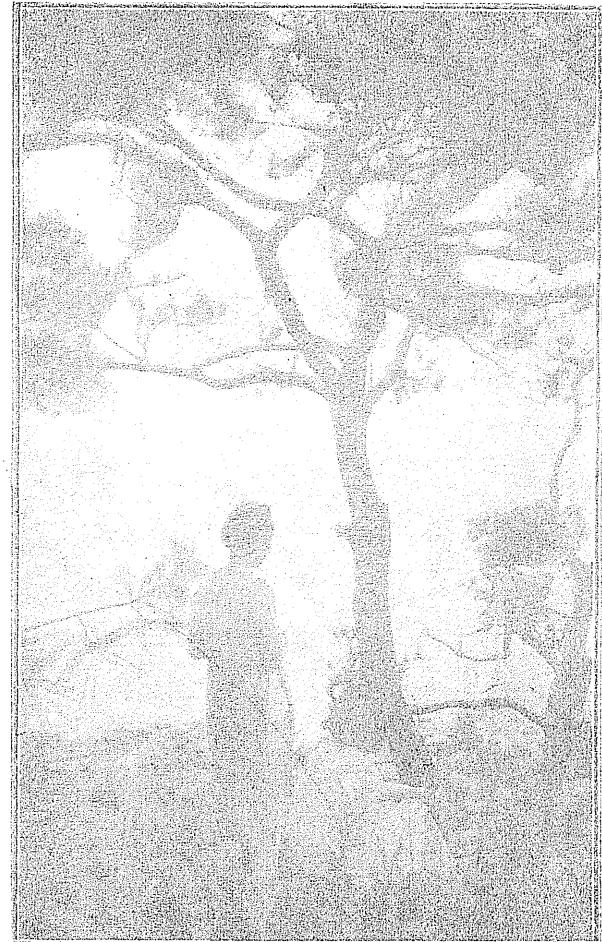
Bây giờ người ta thi nhau ra bãi bờ để vui đùa trong tuổi trẻ. Sóng lam, bợt trắng, ánh nắng mặt trời vàng, đều là những mùi đầm thắm, rực rõ, mà cái sáng láng hòa hợp với cái sáng sủa

của những tám hồn cõi xuân.

Giải cát bờ bê chiều nào cũng in chân — những bàn chân nhỏ nhắn, xinh xinh của những cô thiếu-nữ vừa e-lệ, vừa mạnh bạo — áo tắm len nhiều mùi in hình những thân thể vừa đều đặn, vừa dịu dàng mềm mại áo khoác phết phơ như cánh bướm trong vườn hoa.

Cuộc vui đùa trong sóng gây nên một cái tình bê bạn vui vẻ và hoạt động. Ai ai cũng mong mỗi đùa được phô bầy một cái thân thể trắng kiệu hồng hào — và trong cách lựa áo, chọn mùi, tỏ ra một cái thích nhã-nhận về sự đẹp. Tuy sự phô bầy như thế có gây nên những điều ham muốn nồng nàn, — nhưng quang không rộng rãi đã giữ cho những điều ham muốn đó

TRÊN BỜ BÈ

Dưới bóng thông

lúc nào cũng trong sạch, và chỉ làm cho bạn trẻ thấy phản chấn lòng yêu sự sống.

Gió mặn làm cho ngực nở rộng, máu chảy mạnh — mỗi một làn sóng rập đem đến một sức mạnh của bờ rộng, trời cao. Những kẻ ốm yếu, gầy còm nhìn một cách thương hại và thẹn thùng cái thân thể của họ, và bắt đầu hiểu một cách thầm thia cái quan trọng và sự đẹp đẽ của một thân người mạnh khỏe mà xưa nay họ vẫn khinh bỉ.

Trong tiếng sóng bập ngoài xa, người trẻ tuổi vui mừng nhận thấy những vần thay đổi của bài ca sự sống hoạt động và phản chấn. Trên bãi bờ, thiếu niên họp nhau lại để vui đùa, để yêu mến, để lựa chọn cái gì đẹp đẽ, trong sạch và khỏe mạnh.

Sóng lam... cát trắng... Một điệu hát mới và vui vẻ của những ngày xuân.

Thạch-Lam

Photó Phong-hoa

Peinture GECKO

HANOI — SAIGON — Pnompenh

HIỆU SƠN THẮNG - LONG

LETTARDOSON

xan, một cái vali lớn và một cô con gái mười tám xuân xanh.

TRÊN XE

Bà này người to béo là thường, ngồi đầy chỗ hai người, nhưng trả tiền có một. Cô con gái yên lặng và chín chắn của bà tỏ ra bà là một người rất cẩn thận, nghiêm trang—hai con mắt và cái bàn tay của bà đều bảo vệ nhau sắc sảo, không để một công tử nào được sâm phạm tới. Những chút phấn quâ dày trên hai cánh mũi lại tỏ ra bà cũng không chê sự làm đóm và tỏ ra bà hay trang điểm với vàng.

CÁI ĐỒNG - HỒ CỦA TÔI

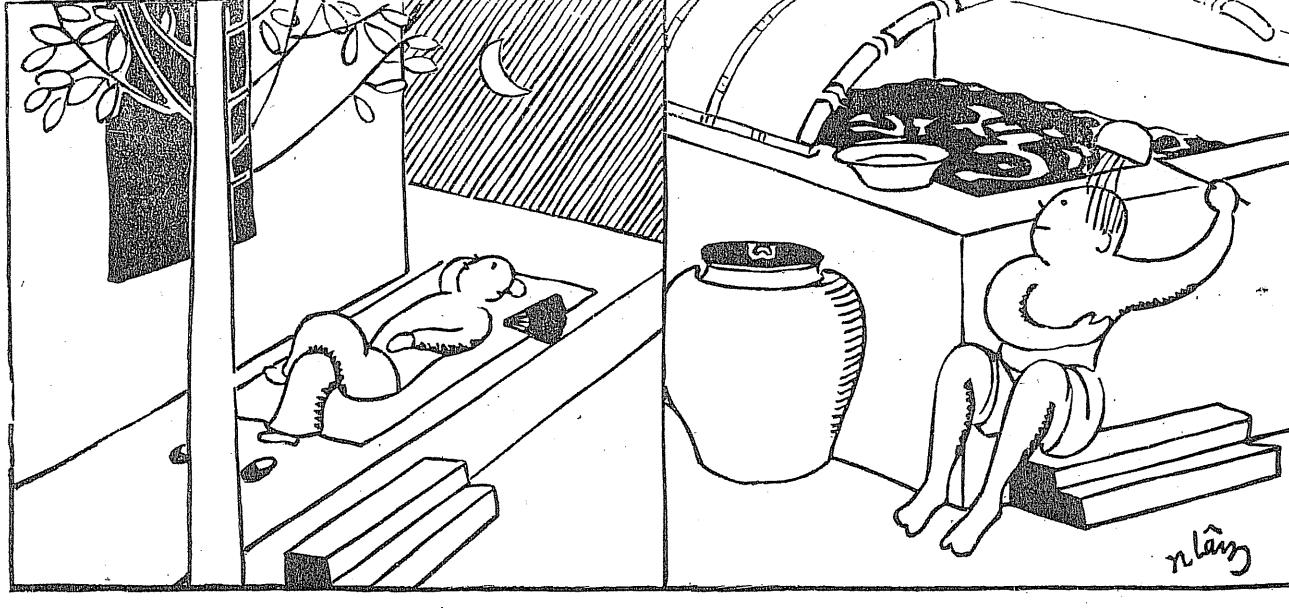
TƯỚC hết, tôi đi mượn một cái đồng hồ quả quít của một người bạn. Cái đồng hồ ấy hay đòi tinh lắm; lòng đồng hồ thực rết éo le. Lúc thì nó cao hứng muôn tiền bộ, hăng hái chạy nhanh hơn các bạn nó chừng ngót nửa giờ, lúc thì thong thả như người đi chơi mát, có lúc nó đứng lại nghỉ ngoi, đến nỗi thỉnh thoảng tôi lại phải lục-lắc nǎm, sáu cái để dục-dã nó và làm cho nó phán khởi. Bởi thế, trên ô-tô-ca, người ta thì xem đồng-hồ đề đúng giờ cho xe chạy, còn tôi thì đợi lúc xe chạy mới đem đồng-hồ ra vặt lại cho đúng giờ...

Tôi nói lôi thôi về truyện cái đồng-hồ của tôi vì nó là một thứ hành-lý quan trọng trong cuộc phỏng sự bái bê Đồ-sơn. Tôi ra Đồ-sơn với nó, một cái bút chì và một quyển sổ nhỏ, cũng như người đàn bà kia đi nghỉ mát đem theo một cái ô, một hộp trầu xinh

Từ lúc xe chạy, má bà, ngực bà, cánh tay và bắp đùi bà thi nhau rung một diệu khiêu-vũ hỏa tốc mà âm nhạc là tiếng máy xe hơi. Bách Linh ngồi bên bà, biếu lộ ra đủ mọi cử chỉ khó chịu. Anh ta nhả nhặt ngỏ ý đòi chỗ cho tôi, nhưng tôi cũng nhả nhặt chỗ từ. Già bà cũng đòi chỗ cho cô con gái ngồi kia thì dấu khù-khờ đến như tôi, tôi cũng vui lòng nhận.

Cánh hai bên về đường cũng khá vui, đủ làm cho chúng tôi quên được thì giờ, nhưng đối với người đàn bà lại buồn như một bài xã-thuyết Nam-phong, nên diệu khiêu-vũ lúc này lại kèm thêm một diệu lên đồng.

KÉM GÌ AI!

— Không biết em thế nào, chứ anh thì mỗi khi trông thấy sóng bể, trong ruột anh nao nao, rộn rực, khó tả nên lời...

— Em cũng vậy... mỗi lần em trông thấy nước bể là em nghĩ ngay đến thứ thuốc tẩy mặn mặn em phải uống những khi em đi táo, trong ruột em cũng nao nao, rộn rực buồn nôn...

TỐI ĐỒ - SƠN

Xe chạy đến Haiphong thì tôi vặt lại đồng-hồ cho đúng sáu giờ chiều. Rồi xe lại từ Haiphong chạy nửa giờ nữa đến Đồ-sơn, người đàn bà mới choàng thức dậy. Chúng tôi bước vào một khách sạn ta ở gần nhà bưu điện thì gặp mấy người bạn trong tòa soạn Phong-Hoa đã ra đây từ lúc trưa. Họ báo cho chúng tôi một tin mừng thứ nhất là Đồ-sơn không còn một buồng nào trọ cả. Ông chủ nhiệm nói:

— Vậy các anh liệu mà tìm chỗ ngủ đêm nay.

Trong khách sạn lúc ấy đèn điện sáng chung làm cho tôi không thể giấu cái khó chịu vào đâu được: ra bể, dấu là đi có việc cho nhà báo, nhưng ít ra cũng được sung sướng một chút, chứ thế này thì còn thú gì. Linh kéo tay tôi dỗ:

— Được, tôi đã có cách tìm được chỗ cho anh.

Rồi chúng tôi gọi nước giải khát.

Người đàn bà béo ngồi cùng xe với tôi cũng vào trong khách sạn, bà đã nhờ người giữ hộ phòng từ trước, đương hoàng ngồi trên cái ghế mây nhỏ nó căn răng chịu khổ cái sức nặng của bà.

CÂU TRUYỆN ĐỒ GIẦY

Một ông mặc quần áo tay băn khoăn với đôi giày mới bóng loáng quá chật của mình, vào ngồi lên một bàn giữa nhà hàng, ngoác nhìn hết người này đến người nọ. Một lát, ông nghĩ được một kế, cởi đôi giày ra rồi ghêch lên ghế cho hả hơi chân. Lúc ấy cả mặt lẫn chân ông cũng lộ ra vẻ sung sướng. Hai ngón chân cái ông ngỗng lên, thò ra ngoài đôi tất thủng, như hai tai con chó tay đang lóng nghe. Rồi mặc kệ những người ra vào trong nhà hàng cùng với cái lịch sự lẽ phép ở đời, ông ta ngầm hết đôi giày đến đôi chân, ngầm nghĩ một hồi lâu như lo tính một việc rất lớn, ông «chắc!» một tiếng, nhất quyết nhắc cõi đôi giày lên. Ông loay hoay mãi với cái khăn hổ mũi mầu cháo lòng mới nong được chân vào giày, rồi nghĩ thế nào, ông lại «chắc!» một tiếng nữa, tháo phăng giày ra. Đôi giày ấy đủ cho ông thấy sự nghỉ mát ở Đồ-sơn không có một ly vui thú nào hết.

Hàng mỗi lúc một đông, tiếng ồn ào nói chuyện mỗi lúc một tăng, chốc chốc mấy người tắm muộn lại đi qua nhà hàng vào trong sân, trần truồng trong bộ quần áo tắm. Ngoài hiên một bộ «may-ô» tối tân đang nổi giận cho cái danh-giá mình, vì phải phủ trên người một ông đen, đầu hói ca-rê, béo lùn, cả ngang, hai chân nhỏ và ngắn. Ông đứng vẹn tay vào cái ghế bành của một người khác, chẳng biết là dè cho người ta thường thức cái hình

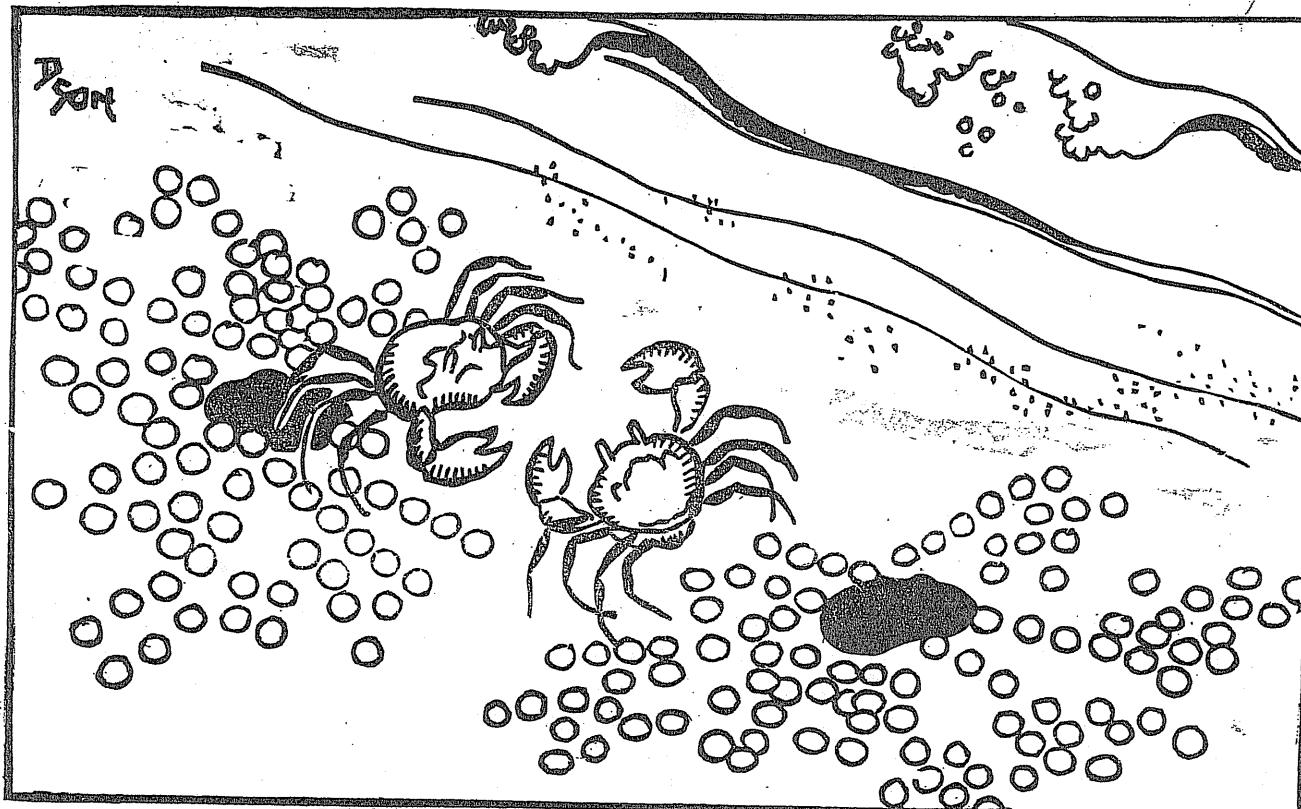
COURS PARTICULIER, TRÈS RAPIDE, EN DEUX OU TROIS MOIS DE:

STÉNOGRAPHIE ET DE DACTYLOGRAPHIE

par un diplômé de Sténo et de Dactylo (C. C. H.)

Se renseigner à M. KIỀU-HUY-TẤN 43, rue des Tasses Hanoi

CÔNG DÃ TRĂNG

Thôi bây giờ họ dã ký hòa ước tài bình mất rồi... chúng mình liệu mà đúc đan vừa vừa chứ.

đáng mĩ thuật của thân thể hay để khoe bộ áo đắt tiền? Nhưng tôi quyết ông ta sung sướng hơn cái ông đi giày chật đáng thương kia.

ĐOM ĐÓM VÀ SÂU ĐẤT

Còn nước xong, chúng tôi ra bãi bờ rạo mát. Sóng bập trong đêm ầm ầm gầm thét như mây vạn thằng điên ở bên tai chúng tôi. Bọt sóng trắng như bông, dài như những thân cây 35 thước kế tiếp nhau lăn vào bờ. Tôi đang ngẫm nghĩ về những điều cao-siêu, huyền-bí của vũ-trụ và ngẫm nghĩ về cách tìm chỗ ngủ tối hôm ấy, thì thấy hai người đi gần đó đang cãi nhau về một vấn đề rất quan trọng: là quả núi có cái đèn bè kia tên là Hòn-Dầu là Hòn-Đậu, hay là « Ông-Đô », Người nọ bảo người kia là ngu, người kia bảo người nọ là dốt. Linh phải can thiệp đến dàn hòa một lúc để họ chia nhau những danh hiệu ấy mới khởi sinh to truyện. Bà béo của chúng tôi cũng ra dây. Bà đang khẽ nệ mang cái thân dày dặn của bà vừa đi trên bãi cát vừa mang con gái. Còn cô này thì buồn bã đi sau bà như một cái bóng nhỏ bé và như người đang tinh kẽ quyên sinh.

Mấy tiếng khúc khích cười dồn xa khiến chúng tôi đi về mạn núi Độc. Chúng tôi đi đến khoảng đá hà

nhô ra ngoài bờ như những cù-lao nhỏ thì thấy một bầy thiếu nữ mà Nhị Linh gọi là sâu đất đang rủ nhau ránh những ánh sáng đèn bẩm của một vài công tử mà Nhị Linh gọi là đàn đom-dóm đêm. Một con sâu đất nói tiếng tây:

— Cette pile m'énerve! (cái đèn « pin » kia làm tôi khó chịu!)

Linh nhắc lại:

— Cette pile! và « gạch » dưới câu ấy bằng một tiếng cười.

Những nhà giỏi tiếng tây như cô thiếu nữ kia tất hiểu cái ý vị câu truyện này.

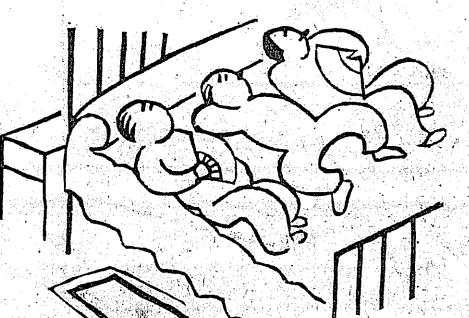
GIỐC ĐẦM VÀ THÁC VÀNG

T RONG toán người trắng trắng đang tiến đến gần chúng tôi, một ông bô bô nói cho mọi người biết rằng bờ bờ Sầm-son buôn lầm, lại không có điện, không có sǎn nước ngọt mà thức ăn uống thi « ôi thôi! chẳng có một ly một tí gì! » Ông không ưa Đồ-son, càng không ưa Sầm-son, ông chỉ thích Tam-dảo là nơi ít ra ông đã tới mỗi năm vài ba lần. Ông kia đáp:

— Tam-dảo à! Tam-dảo thì có gì là thú, tôi còn lạ gì Tam-dảo, ở đây có sǎn bě cho mình tắm đâu?

Rồi mỗi ông bênh một lý của mình, cốt để mấy cô đi gần hiều rằng các ông đã đi Sầm-son, Tam-dảo.

Bách Linh cũng len vào một câu:

THUỐC TRỊ BA CHỨNG ĐAU BỤNG:

DA - DÀY, PHÒNG - TỊCH, KINH - NIÊN

1) Đau tức giữa ngực, lại chói quá sau vai, rồi đau lèn xuống ngang thắt lưng; ợ hơi lên cổ; có khi ợ cả ra nước chua; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa; đau như thế gọi là *đau dạ dày* (đau bao tử). 2) Đau bụng trên hay bụng dưới, con đau rất dữ dội; hổn hển đánh trung tiên thi đỡ đau; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần: đau như thế gọi là *đau bụng kinh niên*. 3) Đau chói chỏi trong bụng ngày đau ngày không, ngày muốn ăn, ngày không muốn ăn, lợ lửng thất thường; sắc mặt vàng vọt hay bỗng béo, da bụng dày bị bịch: đau như thế gọi là *đau bụng phong tích*. Ai mắc phải, hãy viết thư kẽ chiết bệnh thật rõ, gởi cho bản hiệu sẽ gửi thuốc bằng cách linh-hóa giao ngan.

NGUYỄN - NGỌC - ÁM, chủ hiệu: ĐIỀU - NGUYỄN - ĐẠI - DƯỢC - PHÒNG
121 hàng Bông (cửa quyền) HANOI

chúng tôi chẳng khác gì một « sàn-lim ». May sao hai ông nằm hai bên tôi lại có quạt, tôi nằm giữa cũng được hưởng chút mát lây. Nhưng lúc hai ông ngủ thì cái gió nhân tạo cũng tắt nốt.

Tôi vừa lấy đủ các tiếng xấu mà một người nhã nhặn có thể dùng được để rửa cái thú nghỉ mát Đồ-son, vừa tính xem mồ hôi tôi ra được một phần mấy lít. Bỗng nghiệm ra rằng giấc ngủ của hai ông kia rất nhẹ nhàng, mà hổn hển cưa mình thì hai ông lại giật mình phe phẩy quạt. Tôi bèn cứ vài phút lai cưa mình một lượt cho đến lúc ngủ lịm đi. Tôi có thói quen lúc ngủ hay lầm những cử chỉ trong giấc mơ, mà hôm ấy tôi lại mơ thấy đang bơi dưới bể, vì thế mà hai ông bạn buồng tử tế kia không ngủ yên, phải quạt luân tay.

Tuy vậy, tôi cũng phải qua một đêm khổ sở.

Sáng hôm sau, mãi quá chín giờ, tôi mới gặp Linh. Anh bảo tôi:

— Đêm qua, tôi với Thế-Lữ tìm thuê được một bộ ngựa trong cái rạp ở ngay bờ bể kia. Giường tuy cứng nhưng rộng, mà chỗ đó cũng khá mát, tôi toan về gọi anh ra, nhưng lại sợ mất giấc ngủ.

Tôi không muốn cho bạn tưởng anh ta sướng hơn tôi, nên cũng tả sự dễ chịu, mát mẻ trong phòng với cái thú thảnh thoảng nằm trên nệm đê anh ta thèm. Linh gật đầu nhưng xem chừng anh ta không tin tôi mấy.

Linh bảo tôi:

— Bây giờ nước bè lên cao, ta đi xem suối Rồng là một nơi ai cũng ca tụng là đẹp.

Tôi ưng liền.

ĐI XEM TIỀN Ở SUỐI RỒNG

CHÚNG tôi thuê một cái xe kéo, qua chợ ngoài Đồ-hai, qua một cái biệt thự đặt tên là vườn chứa những người ngu (Ngu viễn, nếu tôi cắt nghĩa không nhầm) và sau ngót nửa giờ bị lắc khổ sở trên xe, chúng tôi mới đến nơi mà Linh bảo là một thú Đào-nguyên noi hạ giới.

Xe đỗ. Rẽ vào một lối nhỏ trong bông dâm, một lối không sạch gì hơn đường vào Thiên-thai máy, nhưng chúng tôi cũng tự cho mình là hai chàng Lưu, Nguyên.

Đến nơi chúng tôi mới biết suối Rồng hay lạch Đào-nguyên là một nguồn nước chảy trên một cái máng cau, mà những nàng tiên chờ đợi hai chàng là mấy chi nhà quê cởi trần nước da ngà ám khói, cạp vây kéo lên

VIN SUPERTONIQUE

LÀ THỦ RUỢU BỒ RẤT MẠNH, TRỊ BỆNH HU HUYẾT YẾU ĐUỐI
Mà người yếu cần bồ ngay, đan bà mới ở cũ nên dùng

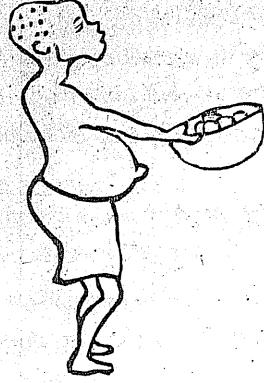
Hiệu Bảo Chế Thuốc Tây VŨ - ĐÔ - THÌN
25 - 27 - 29, Phố Bờ - Hồ và các Hiệu Bảo Chế lớn

tận cõi. Cảnh đó, hai thằng bé bung to, rốn lồi, mũi thô lò, mắt hắp háp cắp một giá búa mồi chung tôi: đó là biểu hiệu của hai chú Kim-dồng mang dỗ đảo.

Bây giờ nga thấy chúng tôi lên, không những không ra đón mời «tay nẳng một trái đào tiên...», lại cứ thân nhiên, người gội đầu, người dặt áo. Một nàng tiên đứng tuổi đang xát lung cợ ghét lên một cây da to, bông một con sâu róm da tinh roi xuống lưng nàng, bẹp ra ở khoảng giữa lần da tiên với vỏ cây mà nàng dùng làm, đá kỳ. Không sợ hãi một ly nào, nàng tiên của tôi lớn tiếng kêu:

— Ý oi! cha ba cái nơ!

Cứ trong cảnh tượng ngoạn mục ấy, không cần phải ở cửa nǎm trên tiên giới, chúng tôi mới bắt đầu nhớ trân gian. Chúng tôi liền bỏ nơi non Sông nước Nhược kia rủ nhau xuống trần.

TRÊN BÃI BÈ

TƯƠNG hôm đó, trời nhất định nắng dữ dội làm khôn những khách nghỉ mát Đồ-sơn. Trên con đường nhựa chạy từ biệt thự Chân-son trở đi chỉ lác đác mấy ông nóng ruột muốn tắm ngay tức khắc.

Các lá cây thông trên đồi thông tương-tư bọn sinh viên cao-dâng cũng như các cây dương-liễu khắp bờ bè, đứng im phẳng-phắc không thêm cử động qua.

Bà béo ở khách sạn kia thì kêu ra, kêu vào rằng Đồ-sơn mà cũng chẳng hơn gì só bếp của bà và cắt nghĩa cho con gái bà biết rằng tắm bể không có ích một ly, một tí nào hết.

Chúng tôi là những cái thùng chứa nước chanh, nước đá, cũng như Tân-Đà cù-sĩ là cái túi vô-dê chứa rượu ngang.

Mãi đến bốn, năm giờ chiều, mặt trời mới dịu dần, gió mới tìm thấy lối trở về. Chúng tôi ra bờ bè xem thì ở đó đã thấy hồn độn các màu xanh đỏ, vàng, đen của những bộ áo tắm.

Trên bãi cát ướt những trai gái cần lượn hơn cần tắm, đi lại lại.

Một ông gầy-gò và cận-thị, mày sợi râu lún-phún trên mép, lòng thòng trong bộ áo tắm rộng thùng thình, đang khảo về thẩm mỹ-quan trên người một cô cũng mặc áo tắm đứng gần đó.

Một ông quan tắm bể

PULMOGÉNOL (THANH-PHẾ-LỘ) Thuốc ho bổ phổi

Ho là một chứng rất «THUỐC» nhưng cũng rất «NGUY». — 1.) «THUỐC» là hơi bị ho mà biết giữ cách vệ sinh, biết dùng đúng thuốc thi khỏi ngay. — 2.) «NGUY» là nếu để vây hoặc dùng thuốc nhảm nhí thì chứng ho kéo dài làm cho phổi yếu đi, mất ăn, mất ngủ, nhân đó mà vi trùng lao xâm phạm được vào phổi rồi sinh ra bệnh phế lao là một bệnh rất nguy hiểm, mà người ta chưa tìm được thuốc trừ tiệt căn bệnh.

Vậy bà con ta nếu ai phải chứng ho, nhẹ hay nặng, cũng nên dùng ngay thuốc **PULMOGÉNOL**. Thuốc này nghiên cứu đã lâu mới chế ra được, rất có công hiệu, lại hợp với tính chất người AN-NAM. Giá thuốc bán cũng phải chăng, người giàu nghèo, có thể dùng được cả.

Thuốc ho **PULMOGÉNOL** (Thanh-phế-lộ) có những đặc tính như vậy: — 1.) Gồm những vị thuốc có tính chất làm cho chứng ho chóng khỏi. — 2.) Gồm những vị thuốc có tính chất làm cho chứng ho chóng khỏi. — 3.) Gồm những vị thuốc có tính chất làm cho thời gian để chống lại bệnh lao.

Nói tóm lại thuốc ho **PULMOGÉNOL** (Thanh-phế-lộ), là thuốc có đặc tính này: — 1.) Làm khỏi ho ngay. — 2.) Làm cho tiệt được nóng lạnh và đồ mồi hôi đêm. — 3.) Trong người mệt, nhọc, khó thở, thở huyễn, đau xóe bên hông cũng đỡ khỏi cả. — 4.) Những vết thương ở bộ hô hấp cũng chóng bình phục. — 5.) Lại trừ được tất cả các chứng cảm, đứt đầu, sô mủi, đau cuống họng, ho, hen, siêng, tức ngực vân vân.

Hiệu thuốc VŨ-ĐỖ-THÌN — 27, Francis Garnier HANOI

Một ông khác, thân thể sung khắc với ông này, nghĩa là có một cái mình rất mập, một cái bụng mập gấp đôi, hai tay trắng bệch hông dang mắm môi nhìn nước bể. Trông ông chẳng khác một cái khinh-kì cầu trong đó mọc ra một cái đầu be-be và bốn chân tay ngắn ngắt và hơi gầy.

Ông nói to cái ý tưởng nghĩ trong bụng:

— Góm sao nước bể vẫn đục thế kia, kè thì phải xanh chứ, sao đây đỗ ngầu!

Ông lại nói câu tự trả lời cho Linh nghe:

— Vì bằng kia người xuống tắm kia mà, ông tính...

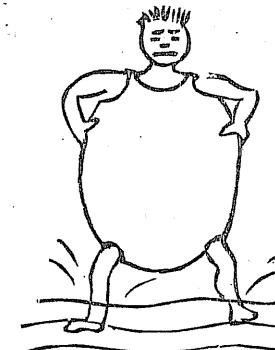
Rồi ông cười để cho chúng tôi biết rằng bộ răng cải mả của ông cái nơ treo lên cái kia.

TRÊN MẶT BÈ

TƯỜNG mặt bể, chỗ này mẩy cô cậu đang nô rộn một quả bóng lớn, chỗ kia mẩy người đang tròng cây chuối để mở cuộc trưng bày bộ móng của mình. Một cô thiếu nữ tắm bể lẩn đầu đang khép nép rón rén bên cạnh làn nước y như một cô dâu mới giáp mặt lân lang.

Cô này thuộc về hạng bán-cựu, bán-tân, không muốn ẩn náu trong chốn buồng the, nhưng cô không khỏe ngượng ngùng — có lẽ cô cũng nghĩ như tôi: từ sự kín-nhiệm cho đến sự lõa-lõ thân thể chỉ cách nhau có... một lần áo tắm mỏng.

Tôi đang chăm chú nhìn một chàng lùn-lùn mặc may-ô kiều mồi mà cái mẩu vàng, đen, xanh, dỏ cãi nhau ầm bịch bê-lên, bông ông hộ-pháp đứng bên tôi lấy hết can-dám bình sir h

bước xuống bể. Lúc ông lội tới quá đầu gối, một đợt sóng lớn ô kéo đến, ông liền mắm môi phuồn cái bụng phuong-phi ra dỗi, thế nào bị ầm ngã lăn quay xuống, giơ bốn vó lên như con lợn chết trôi... Ông vùng vẫy một hồi mới đứng được lên, phun cả nước bể ra đằng mũi, lăn đằng mõm và «thở như cái bể lò rào».

Thấy mẩy cô nhanh-nhẹn kia là con gái mà cũng tài boi, một chàng công tử cá ngang từ hai bên nách cho đến hai bên đùi chỉ là hai nét thẳng tuột song song, cũng đậm boi theo. Nghĩa là cũng nắm sấp xuống nước, cũng tay khoa, chau đạp, chỉ khác

NHỮNG KỲ QUAN NGOÀI BÃI BIỂN

Số 1

Ông Nguyễn-trọng-Thuật, người Annam, đồ đệ ông Khổng-tử đi tắm bể, tức cảnh ngâm:

Thệ giả nhu tu phù, bất xả trú dạ.

một điều là mẩy cô kia tiễn mà chàng thì vẫn ở yên một chỗ. Theo gương bạn, một chàng mặc áo tắm hai mầu bạc phếch và không kém ai về sự bung, cũng thử hời. Chàng này boi khá, nhưng không ngóc được đầu lên khỏi mặt nước.

Cái vui vẻ của mọi người trên bể làm tôi cũng ngứa muốn tắm.

Tôi rủ Linh thì anh ta nói:

— Tắm à? Chứ thôi. Tôi không muốn cho người ta thường thức cái hân-thê-mỹ trên cái mình gầy-gò của tôi, khi người ta có nhiều sotor g sườn muôn ra mặt như tôi thì người ta dấu kin-kín đi một chút.

Tôi lườm Linh:

— Anh im đi! đừng nói cạnh tôi.

MỘT CUỘC PHÒNG VĂN

LINH hỏi tôi xem mấy giờ rồi.

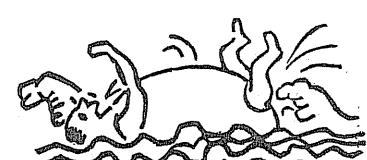
TÔI lấy đồng hồ ra xem và đáp:

— Ba giờ mười lăm.

Linh ngạc nhiên, hỏi tôi bằng mắt. Tôi đáp:

— Nghĩa là đồng hồ tôi chết từ ba giờ mười lăm.

— Thế thì anh trả lời tôi làm quái gì nữa. Bây giờ ít ra là gần bảy giờ. Thôi, đi về ăn cơm rồi ra ô-tô.

Tối hôm ấy, lúc bước lên ô-tô, Linh giật mình liền lùi ngay lại, nhường cho tôi lên trước. Tôi bước lên cũng chực lùi như Linh thì đã bị anh ta ập vào : trên xe, bà béo chúng tôi gặp hôm ở Hanoi đi dã ngồi sẵn đó, cùng với cái ô, cái tráp trầu xinh xắn, cái vali và cô con gái mươi tám xuân xanh.

Linh ghé tai tôi dỗ dành :

— Rủi mà may đấy, ta nhân lúc này mà phỏng vấn bà ta đi.

Tôi ừ.

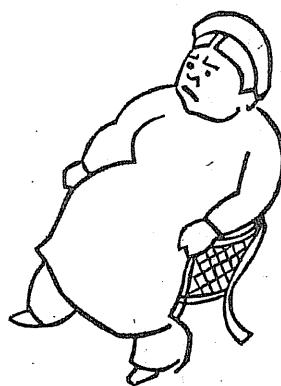
Lúc xe chạy được nửa đường, tôi nhầm đến lần thứ tám mươi nhăm một câu mào đầu rồi mới lê phép hỏi người đàn bà :

— Thưa bà, tôi muốn biết ý kiến bà về...

Bà kia vội thăng đồng, nhìn tôi hỏi :

— Ông bảo cái gì kia ?

— Thưa bà, tôi muốn phỏng vấn bà...

— Ô hay ! tôi việc gì mà phỏng vấn mấy lục vấn tôi ?

— Không, tôi không lục vấn, tôi... muốn phỏng vấn...

— Phỏng vấn nghĩa là gì kia ?

— Nghĩa là tôi hỏi ý kiến bà về « cuộc » tắm bể vừa rồi...

Bà liền dồn cho tôi một thỏi :

— Tắm bể ư ? Còn bé nhà tôi nó cũng đòi tắm lấm kia đấy... Góm, tưởng thế nào ! một lũ trai gái tò hò đú-dởn với nhau, đã hư thân lại phi tiền... Thế mà ông lão nhà tôi cũng bảo tắm bể là hay, người văn minh phải biết... Tôi cũng thử xem đấy thôi chứ, nhưng ôi chao, thà suốt đời không biết gì là tắm bể còn hơn. Thảo nào ! thảo nào mà cô á nhà tôi đòi đi, rồi cả ông lão nhà tôi nữa ! trai với gái, cùa đâu mà quí thế ! thảo nào...

Cuộc phỏng vấn đến đó mà bà vẫn chưa kết liễu cho. Tôi toan đứng dậy cáo lui, chợt nhớ ra đó không phải là buồng khách nhà bà mà là cái xe đang chạy. Bởi thế, bà vừa nói xấu ông chồng chực lừa dối bà để ra đây một mình, vừa mắng con gái là hư thân mất nết, lại vừa mắng cả tôi. Tôi cứ hối-hận mãi, sao không để yên cho bà lên đồng lượt về cũng như lượt đi.

Ngẩn nhìn thì Linh đang bít mồm cười thầm.

LÊ-TA

HIỆU THUỐC TÂY VŨ-DÔ-THÌN

27, phố Bờ Hồ, Hanoi

Chuẩn - đích Bán hiệu không bao giờ đổi. Bán rất hạ giá, để bán được nhiều, thi giá được ha. Ai muốn hỏi điều gì về thuốc, về vệ-sinh, xin mời lai bản hiệu tiếp gián rất kỹ càng.

Giờ nước ngược

QUAN PHÁN CHƠI SÀM-SƠN

Được hai ngày nghỉ hội « cát-ló »,
Một đoàn quan phán làm cung tòa :

Dăm bảy ông trẻ, vài ông già

Kéo ra Sầm-sơn để hóng gió,

Cho bỗ quanh năm ngày bốn buổi,
Sáng cắp ô đi, tối cắp về,
Cặm-cụi đầu tắt và mặt tối
Giữa bốn bức tường, khí nặng nè.

Lu bù, ra phết mặt ăn chơi
Chung lồng thuê hẳn chiếc xe hơi,
Chồng chất chín quan, hai bắc « sôp »
Như cá « sà-đinh » ép đóng hộp.

Chiều hôm thứ sáu, ăn qua loa,
Rồi nich đầy xe vô Thanh-Hóa,
Rẽ lối Cổng-hậu, sớm trăng hoa,
Truyền các chị em : Làm cháo nhá !

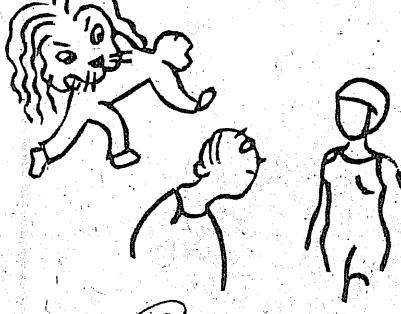
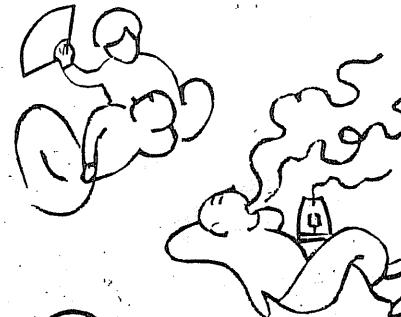
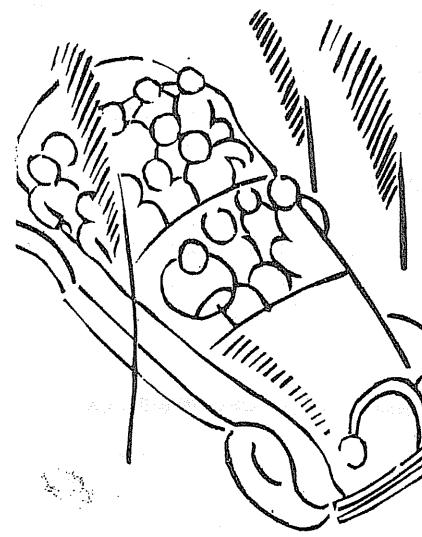
Quan thời nghiêng ngả, chị em quạt.
(Chưa đến Sầm-sơn đã thấy mát).
Quan thời « bàn-tĩnh » sùm nằm quây.
(Cũng là chơi gió với chơi mây).

Quan thời ngọt ngưởng ngồi ôm trống.
Tiếng hát, tiếng đàn, xen tiếng sênh.
Thu ba chị em rào-rạt tĩnh,
Mắt liếc siêu người hơn bờ sóng.

Giọng oanh thô-thô hát trong veo,
Cung đàn cao thấp nghe dịu dặt,
Trống trầu quan diễm « tom tom chát »,
Thú hòn sóng vỗ và thông reo.

Mấy quan kỳ lão làng râu quắp
Được phen sống xích, nghịch tung trời.
Bố khi cát lén vụng thầm chơi
Thấp thớm chỉ gồm sú-tử quắp.

Sau một đêm trắng tràn mây-mưa,
Ha-hé ông già lan ông tre
Tứ già chị em còn say-sưa
Cuối mây truy phong, phong [ra] bờ.

Hai buổi sớm, chiều, trời dịu nắng,
Thắng bộ áo nịt với áo quàng,
Nhởnh-nhơ bờ biển coi nghênh ngang,
Rõn với sóng lam trên cát trăng.

Rồi thì ngắm cảnh « núi » cùng « non »
Cửa [các] cổ « miềng » xinh, đẹp, ròn.
Mầu thanh, vẻ quý, hình mập-mập,
Khiến mắt trẻ, già nhìn chang chớp.

Sau khi tắm mát, về ăn no,
Đồ bể : tôm, ngao, cua, cá, sò...,
Bụng đói, món ăn khéo nấu nướng,
Quan nào cũng ngốn bụng no chướng.

Đêm đến bầy vui cuộc tôm-tóm
(Một món chơi bể rất ý nhị)
Đỏ, đen, tuy chỉ tôm cùm
Mấy ngài cũng kéo dỡ lô-phí.

Tắm mát, ăn no rồi rứng mõ,
Hai hôm lu-bù chưa hả dạ.
Ngán nỗi ngày vui sao chóng qua.
Đã phải lịch-kịch trở về nhà.

Tình luyến chị em xóm Cổng-hậu,
Nhờ luồng gió bể càng thêm ngẫu.
Các quan lại phải dừng lại Thanh
Hát rộn chầu chay lưu chút tình.

Thứ hai, các quan đến sở làm,
Trông người bo-phò, mặt hốc-hác.
Ông xếp nhìn, lạ, bèn hỏi thăm,
— Thưa rằng : « Chúng tôi vì... nghỉ
mát... »

Ngoài sự vắng vùng vắng nước bể
Thú-vị Sầm-sơn còn thế... thế/
Chợ nên hàng năm, đến vụ hè
Sống chết, các quan cũng mò vè.

Ngứa mõm, xin nhăn các bà phán
Sang năm, đức anh chưởng có tán
Xin đi « phái gió » tại Sầm-sơn
Liệu đắn-do rồi hagy cháp đơn...

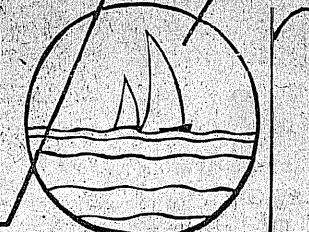
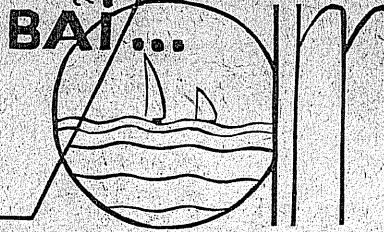
TÚ MÔ

MỎ VÀO NGÀY 8 MAI 1934

NHÀ HỘ-SINH VÀ DƯƠNG-BỆNH
của Bác-sỹ NUYỄN VĂN-LUYỆN và Bác-sỹ PHẠM HỮU-CHƯƠNG
30 Rue Bourret 167, Boulevard Henri d'Orléans, đầu ngõ Trạm mới, Hanoi

Nhà thương nhận người đẻ và người ốm nằm riêng từng buồng. Mọi sửa sang
rất rộng rãi, sạch sẽ, lịch-sự. Có đủ khí-cu để chữa thuốc và đồ đe khô.
Có chiếu điện-quang (Rayons X) và chữa bệnh bằng điện.
Có hai bác-sỹ và hai cô đỡ ngày đêm trông nom rất cẩn-thận.
Bác-sỹ Luyện vẫn tiếp-bệnh nhân ở nhà cũ (8, Rue de la Citadelle),
nhưng đến thăm bệnh luôn ở nhà thương, và có phòng thăm bệnh riêng ở đây.

NGOÀI

Cửa TÚ-LÝ

BẤP xe lửa vào Thanh, lòng tôi vui sướng có lẽ bằng ông Phạm-lê. Bỗng lúc ông được ân thưởng kim khánh. Tôi nói bằng, vì không thể nào hơn được, vui sướng như ông ta lúc bấy giờ là đến cực điểm rồi. Trời đang nắng như thiêu mà nhà báo lại có ý tốt đặc phái mình đi Sầm-sơn nghỉ mát thì không vui sướng lấy gì mà đáp lại tấm thịnh tình ấy được.

Vui mà vẫn lo. Lần này là lần đầu, tôi được cử đi phỏng tra về sức mệt của ngọn gió biển, nên tuy tôi đã xếp đặt rất cẩn thận mà lòng vẫn không khỏi băn khoăn. Tôi đã phải thức suốt hai đêm ròng để lục xem những bài của các nhà văn-sĩ trú danh tả những cảnh đẹp nơi biển cả, tôi đã, theo phương pháp nhà nghè, nghiên ngâm bức địa-dò tinh Thanh-hóa.

Nhưng tôi vốn không phải con nhà thi-sĩ.

Ngồi trong gian phòng chật hẹp, nóng bức, tôi không có thể mơ màng đến hơi gió mát ngoài bãi cát vắng, nghe tiếng soong, chảo, nồi, niêu đựng chum nhau trong bếp khói, tôi không thể tưởng tượng được giọng biển rống trong hốc đá. Tôi đã chịu khó ngâm đi ngâm lại những câu bắt hủ: «nguyệt bạch, phong thanh...» mà mãi tôi không thấy hiện ra trước mắt những cảnh bồng-lai để viết ra những câu văn bóng bẩy, chải chuốt; trái lại, tôi chỉ thấy mỏi mòn.

Nhược điểm ấy làm cho tôi lo lắng, băn khoăn đến nỗi tôi toát mồ-hôi ra như tắm. Sự liên tưởng lúc đó mới nhắc cho tôi rằng, đương lúc nắng cháy trời mà được ra hóng gió bể lại không ra ngay thì thật là đắc tội với sự thông minh.

Sầm-sơn không phải là một bãi bể trời sinh ra cho các phóng viên nhà báo. Sầm-sơn là một nơi tĩnh mịch, cái tĩnh mịch sắc sảo như chẽ riêu tôi. Từ rãy núi lím nǎm già ở phía nam theo hình «một người chết trôi» cho đến gần «cửa Giáo», những nhà nghỉ mát ẩn trong cây thông vắng-te như muôn ngáp ngủ dưới ánh nắng trong. Thoáng qua rặng dương-liễu đương rủ-rỉ thi-thầm những truyện bắng quo, ta nhìn thấy mặt bể trắng loáng như thiếc dưới khoảng trời mầu lam nhạt.

Một bãi cát êm-dềm cong-cong theo ven biển, những làn sóng trắng đầu rủ nhau từ từ lên mặt bãi, uê-oái như không còn sức nữa. Xa xa, những cánh buồm màu nâu thảm in hình

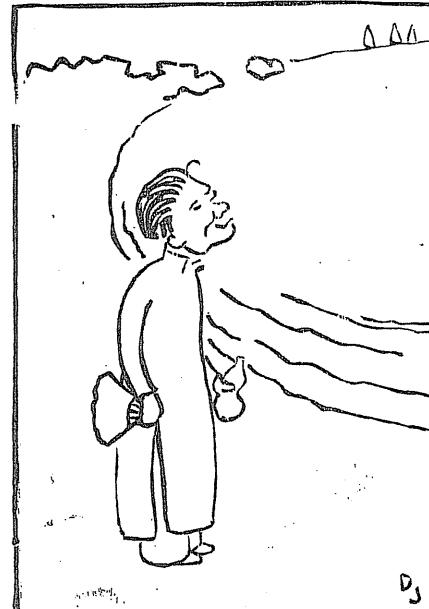
lên chân trời xanh. Ở gần là những người đánh cá đương kéo lưới vào bờ. Ngực đỏ và nở, lộ ra trong manh áo cộc rách, người nào cũng đai một miếng gỗ sau lưng, buộc vào sợi giây ăn với cái lưới quăng ngoài bờ từ trước, ngả mình về đằng sau, di lùi lên bãi cát. Họ lùi từng bước một, rập-rình lảo đảo như bọn thủy-thủ, nghiêm trang từ tốn như một lũ mọi dương cù-hành một lẽ di-kỳ và dã man. Cảnh tượng hùng tráng hợp với bờ trời mênh-mang hơn là mấy bộ áo tắm chẽn màu xanh, đồ ôm lấy thân thể tròn-trục hay lảng-khang của mấy người thành-thị lạc về tắm giải giac ở ven bờ, trông xa như những vết nho bần trong bọt sóng trắng xóa.

Những ý tưởng ấy không làm cho tôi quên được nỗi băn khoăn của tôi. Tôi vẫn nhớ tôi là một nhà phóng sự phải đi tìm những tin «người cắn chó dai» theo phương pháp tôi tân của các nhà báo lành nghè, nhưng họa chặng chỉ có tôi tức tôi đến hóa đại mất.

Sớm hôm, tôi tho thẩn lang thang trên bãi, lên núi Độc-cước, vào làng Sầm-sơn mà tuyệt nhiên chỉ thấy có dừa ngọt, dừa hấu mát là sự đáng đê ý thôi. Tôi tưởng những người đánh cá vạm-vỡ kia ngày đêm ở trên mặt sông, chắc hẳn trong trí có mơ-màng

NHƯNG KỲ QUAN NGOÀI BÃI BÈ

Số 2

Thi-ti Tân-Đà.— Nếu chừng kia nước biển thành rượu... thì thật đúng lời cõi nhân «Cửa trời kho vô tận»

những sự lạ, những điều ước vọng xa xôi của những dân quen ở nơi rộng rãi, khoáng-dat, tôi vội - vàng đến phỏng-vấn. Nhưng tôi chỉ được nghe những lời than-vấn thiết thực của một bọn lao-dộng ngày đêm nghỉ đến sự tranh đấu với các hung thần đói, khát, đê vớt lấy cái sống thừa. Tôi xuống biển tắm, quá quyết tâm cho được những cung-diện bằng pha-lê của Long-Vương hay những cuộc vùng-vãy của giống cá, giống lôm kỵ-lạ, nhưng nước biển mặn mà mát mẻ quá, làm cho tôi quên băng-mất, chỉ còn nghĩ đến sự vùng-vãy của tôi ở dưới nước. Trí tôi mơ-màng đến những sự lạ lùng, mà chỉ thấy những việc tắm thường quá đỗi, tôi thất vọng, đã toan đứng trên đỉnh hòn đá chênh-vênh nhảy xuống biển thăm cho rồi. Nhưng may tôi nghĩ đến lúc sang bên kia đời, tôi lại thấy những sự tắm thường, nhỏ nhặt như ở đây, thành thử tôi không giám nhảy nữa.

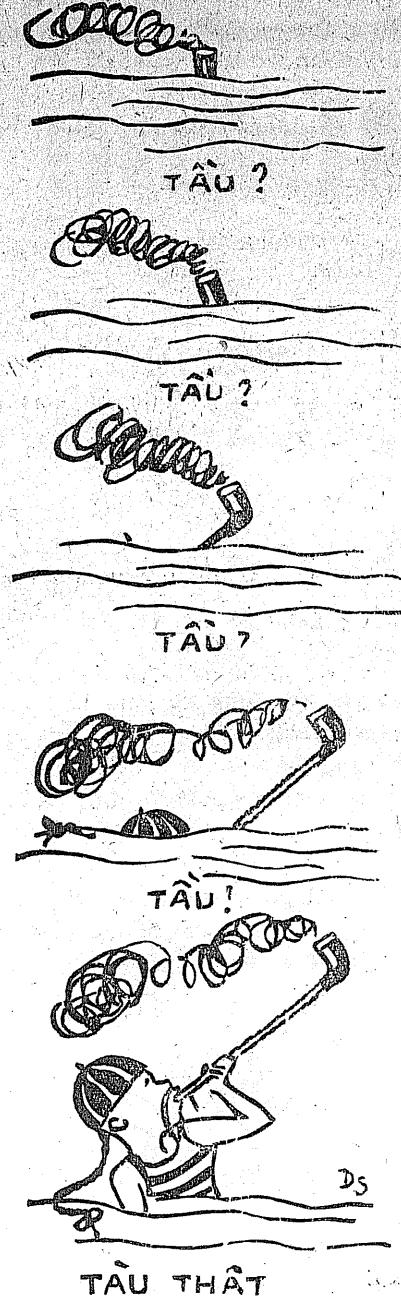
Đang khi tôi trăn-trọc băn-khoán, thì đến hôm chủ nhật. Thấy xe ô-tô liên-tiếp nhau vào nơi Bồng-lai không có tiền, — trừ tôi ra — sự vui-vẻ của tôi lại bắt đầu hồi phục. Chiều hôm ấy, tôi đi lượn ở bãi bè xem có con chó đại nào bị người ta cắn không. Nhưng trên bãi, tuyệt không có một con chó đại nào, tuy rằng có nhiều người chúc cắn.

Thơ thẩn ở trên bãi, kia một bọn gái tân thời, quần áo mỏng mảnh bay phấp-phới, lẩn trong đám công tử đầu bóng mượt như mới ở dưới bờ lênh, hay nói đúng hơn, mới ở hiệu họ cao ra. Người nào cũng có vẻ phồn-phổ, vênh-vang, như muốn ra điều bảo những người khác: «Tôi cũng có ra tắm bê đây». Hình như lúc bấy giờ, họ toàn là họ xa, họ gần của ông Nguyễn-công-Tiêu-cá. Họ lại giống ông Nguyễn-trọng-Thuật về cái tính cách Annam đặc. Có nhiều bà mặc quần đùi thâm già quá đầu gối, áo cánh thâm lợt thượt, trông như một tóp linh của bà Trung-trắc hay một đội phu đòn dám ma. Lắm người ung-dung đi lại trong chiếc sơ-mi phủ ngoài chiếc quần Annam. Một ông vận cái áo dài lượt thượt bằng sa-tanh mà tay họ chỉ dùng ở trong phòng (robe de chambre), ông vừa đi, vừa ngâm tay áo bóng nhoáng, lấy làm sung-sướng lắm, lại ngo-ngác nhìn không hiểu tại sao tay họ lại trông mình họ cười với nhau.

Dưới bờ, cảnh tượng cũng có vẻ văn-minh lối Annam không kém gì ở trên bờ. Một bà còn trẻ cởi phăng áo, trút phăng quần, để lại cái sơ-mi vận đêm mỏng-mảnh trên bộ thân béo nung-núc, bộ thân núng-na núng-nính lộ qua lằn sơ-mi trông như một pho tượng nặn bởi một nhà họa-sĩ khéo khôi hài. Vài ba ông to lớn đầu đội mũ «bình thiên», mình mặc «may-

NHƯNG KỲ QUAN NGOÀI BÃI BÈ

Số 3

... hay là truyền ông cử Trạc đi tắm bể.

ô » sặc-sở có vẻ hùng-dũng, mạnh bạo như tướng giặc, đương can-dảm ngồi xồm ở men sóng, — cứ mỗi lần sóng dồn đến, lại cúi đầu xuống để hứng lấy một cách anh hùng: các ông không dám ra quá đầu gối, có lẽ vì sợ thiệt mất mấy vị trượng phu có can-dảm ở nước Việt-Nam. Một vị quan Annam, hai tay khuynh ra nắm một khúc nứa bập bênh trên sóng, mỗi lần sóng lại là một lần trên mặt quan lộ ra vẻ lo sợ, quan vừa nhảy vừa bùi chặt lấy khúc nứa «đỗ đầu» một cách tha thiết: trông quan, chợt lại nhớ đến quan trường.

Giải giac ở ven biển đến mấy trăm người, nhưng ai tinh ý cũng nhận ra rằng, trừ vài ba tóp, còn thì người tay tắm ra dâng người tay, annam tắm ra dâng annam. Họ chặng có mấy chị vú em bồng trẻ con tay, vén váy đụp, áo nâu, đứng tro vó trông làn sóng làm tiêu biếu cho sự hợp tác Pháp-Việt.

TÚ-LÝ

Y-SĨ TRẦN-VĂN-SANG

78, phố hàng Giấy — Hanoi
Trước cửa chợ Đồng-xuân trong sáng
Người NAM KỲ mới mở lần thứ nhất:

PHÒNG THẨM BỆNH
CHỮA ĐỦ MỌI BỆNH
Chuyên chữa bệnh phong-tình và đau mắt
Chữa mèo chống khói!
Không tốn kém mấy.

KẸO THUỐC SALVAT

NGÂM TRONG MIỀNG

Đề phòng : Các thứ bệnh cảm, ho, các thứ bệnh truyền nhiễm.

Chữa : Bệnh sổ mũi, khản cổ, đau cuống họng, ho gió, vàn vân

HIỆU THUỐC VŨ - ĐÔ - THÌN

27, F. Garnier Hanoi

KHÓI MỚI LẤY TIỀN

Lau và giang-mai là hai bệnh rất nguy hiểm cho toàn chủng. Vậy ai mắc phải muốn khởi tiền mất tài mang thì lại bẩn đường chữa khoán khôi mới phải trả tiền. Thuốc chế theo lối khoa-học, không dùng bạn miêu thủy ngân nên không bốc lên rãnh, không vật vã và không hại sinh-dục; đối với tiếng đồng hồ đã thấy chuyền thấy đờ rồi, chẳng bao lâu rút nẹc.

ĐỨC - THỌ - ĐƯỜNG

241, Route de Hué (24 gian), Hanoi
có buồng riêng khám và chữa bệnh tinh rất hợp vệ-sinh, có gửi thuốc theo lối linh hóa giao ngõz ai các tỉnh (nhờ viết thơ kêu bệnh phân minh) vì có nhiều thứ — thứ nào cũng 0 \$ 60 một ve — mỗi thứ chữa một thời kỳ khác nhau).

Những bông người... trên bãi biển

Của NHILINH

MỘT CÔ

Cô Thanh, nẫu nào cũng theo mẹ đi tắm bờ. Vì thế, cô thạo và dạn lâm.

Thực ra, một phần thạo và dạn của cô cũng ở chỗ người cô nở nang cần đối. Cô cho đó là một sự đền bù của tạo-hóa: kém cái mặt đẹp thì có tắm thân đẹp kéo lại chứ sao!

Cô biết lợi dụng cái chỗ hơn chị hơn em ấy của cô lâm. Chả thế, mà buổi sáng nào, buổi chiều nào, cô cũng mặc « may-ô » đi lượn ngoài bãi biển: Cô khuỳnh hai cánh tay chống vào hai bên sườn cho cái áo khoác kèo ra, đê lộ bộ ngực phồng, cái bụng thon, cặp đùi mập, đôi bắp chân rắn. Cái « may-ô » của cô, cô đã chọn thứ

tối tân về mẫu và về kiêu, nhất là về kiêu, vừa hẹp, vừa ngắn để có thể khoe được hết những chỗ muốn khoe.

Hôm nào gió to, thổi tung cái áo khoác ngoài của cô lên, làm cho nó bay thẳng về phía sau lưng, là hôm ấy cô sung sướng vô cùng. Nếu lúc đó, cô gấp một trang thiêu niên công tử đứng lại hỏi truyện thì cô khéo bén-lèn và cố giữ lấy hai mép cái áo khoác, nhưng lại vò vung về, lúng túng đê vật áo dùt mạnh ra mà tự do phất phơ theo ngọn gió.

Nhưng, xin đừng tưởng lầm: Cô Thanh không hề bao giờ đóng kịch.

MỘT CÔ

Trái lại cô Nga, tuy cũng con nhà giàu sang như cô Thanh, mà lần này mới là lần đầu đi ném mùi nước mặn. Cô không được cha mẹ chiều chuộng, vì gia-dinh cô là một gia-dinh tòng cõ. Mãi năm nay thấy cô húng-háng ho, cha mẹ cô mới chịu nghe theo lời thầy thuốc và cho cô ra Đồ-sơn ở nhờ nhà một bà mợ.

Hôm đầu, gần đến giờ đi tắm, cô lo lắng băn-khoăn. Thực không bao giờ cô dám ngờ rằng con gái nhà gia-giáo lại đê lõa-lõ như thế mà đứng trước mặt bọn đàn ông.

Trong phòng ngủ, các cô con nhà mơ vui vẻ thay quần áo, và mặc

« may-ô » mầu rực rỡ, uốn-eo, ngắm-nghia trước gương. Cô ngượng quá, không dám nhìn họ, đứng tì tay cửa sổ, đưa con mắt yếu đuối theo đuối những cánh buồm nâu ngoài biển.

— Chị Nga chưa thay quần áo để đi tắm à?

— « May-ô » của chị đâu?

— Chị ấy không có, thôi Lan cho chị ấy mượn cái « may-ô » xanh của Lan.

Cô Nga xấu-hổ chết đi được, nhất định từ chối không tắm. Nhưng ai chịu đê cô không tắm. May đưa em nghịch ngợm, liền xúm lại cởi quần áo cô ra mà mặc « may-ô » vào mình cô, khiến cô sợ hãi quá đến phát khóc.

Y phục xong, cô cũng gương cười ngồi nói truyện, tuy vẫn lấm lét liếc trộm bóng mình trong gương đứng.

Đến tung các cô ra tắm. Ai được ngắm hai cô em họ, mỗi cô lôi một cánh tay cô Nga ở ngoài bãi bờ, tất phải cười nôn ruột: Cô Nga đòi mặc cả áo khoác xuống nước.

Rồi trong khi tắm, cô ngồi xóm ở một chỗ nóng, cách xa mọi người, chỉ đê thò cái đầu lên trên mặt nước, khiến mỗi lần lán sóng xô vào bờ tràn qua mái tóc cô, lại làm cho cô ngã bồ chửng và uống phai nước mặn đục những cát.

VÀ MỘT BÀ

Bà tham đi tắm với chồng. Bà người đã đứng tuổi, nghĩa là cũng chưa già gi, chỉ độ ngoài ba mươi mà thôi. Cứ kẽ ra thì cái thân thê đãy đà của bà cũng đủ làm cho bà bệ vệ lắm rồi. Song bà còn muốn cái bệ vệ ấy có ngụ một ý nghĩa đạo đức nữa kia. Vì thế, ngoài cái « may-

ô » rộng, bà còn mặc một bộ quần áo Annam lụa trắng, và ngoài bộ quần áo lụa trắng, bà lại khoác thêm một cái áo tắm bông xù vừa dày, vừa dài chấm đất, khiến ta có thể lầm rằng bà mắc bệnh sốt rét.

Khoan thai, đĩnh đạc, bà đi theo chồng ra bãi bờ. Đến bên lân sóng, bà bỏ cái áo khoác ngoài ra đê lén cái ghê gỗ gấp. Tuởng bà cởi nốt quần áo Annam, nhưng không, bà cứ đê lề lội xuống nước.

Bộ quần áo lụa rộng bị sóng đánh vào phập phồng như cái bong-bóng lợn to tướng.

Thấy bà ta như nồi lèn-bèn, tôi chỉ lo bà ta sẽ bị sóng kéo phăng ra ngoài khơi. May sao đã có ông chồng đứng đó giữ lại và cầm tay bà vợ theo dịp sóng cùng nhau nhảy lên nhảy xuống như hai con choi-choi, trông rất là ngoạn-mục.

■

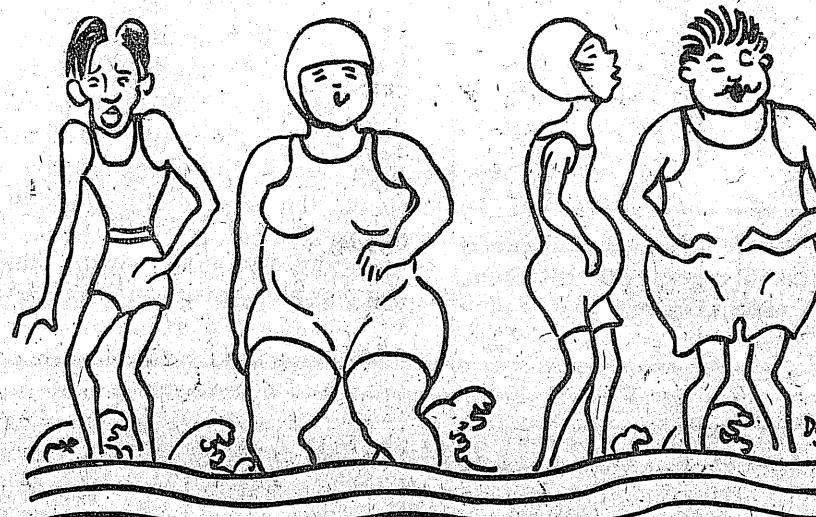
KHÔNG BẰNG BÀ NÀY

Phú quý sinh... bắt chước: bắt chước tắm bờ.

Bà hàn Hóc lây cái bệnh đi nghỉ mát từ ngày ông hàn nhà bà được chút son phấn nhà vua.

Nhưng sót ruột vì nỗi tháng tháng phải bỏ ra hơn trăm bạc thuê nhà, một năm bà hàn vụt có một ý kiến hay: gấp dịp tốt, tậu rẻ một tòa nhà ở Đô-sơn.

Từ đó, mùa nực nào, bà hàn cũng kéo con cái, vú bô, mà có khi cả ông hàn nữa, tè tựu, lắp nập ra bờ nghỉ mát. Kẽ thì cũng chẳng tốn kém gì; cái ăn, cái uống nào có đắt đỏ là mấy, nhất là bà hàn lại cần kiệm chắt bóp đã quen.

Song, bỏ ra ba, bốn nghìn hạc một lúc mà không thu vào được đồng lải nào, lâu ngày cũng thấy sót ruột. Bà hàn liền cho thuê một nửa, chỉ giữ lại một nửa đê ở; một nửa nghĩa là cái nhà ngang mà trước kia là nhà bồi bếp. Nhưng chà! bà hàn có cần quái gì điều ấy: đi nghỉ mát chứ có di khoe khoang đâu! Cứ kê sát nhau một loạt ghế ngựa là chán chỗ ngủ rồi!

Như thế đã ba năm, mỗi năm chẳng gi cũng thu vào hòn được sáu, bảy trăm, tiền thuê nhà.

Ấy là chưa kể số tiền hồ-tò-tom đấy. Vì ngày ngày, nhà bà hàn thường vui như vào hội, đầy những tiếng cười đùa của khách tiêu khiển trong cuộc đùa đèn.

Việc mời khách được đắc lực như vậy là nhờ ở tài sắc của mấy cô cháu gái đến thê...

Thê là cái tòa nhà nghỉ mát ở Đô-sơn, bà hàn Hóc đã kéo lại được vốn rồi. Kéo lại được vốn mà năm nào cũng có thể hanh-diện với làng trưởng giả rằng mình có đi tắm bờ.

Chỉ hiềm một nỗi là sau mỗi mùa nghỉ mát, cả nhà bà hàn, người nào người nấy đều nhẹ mất vài cân:

MỘT ÔNG NGĂN NẮP

Ông này tôi gặp ở trên xe ô-tô-ca Hanoi — Đô-sơn cùng đi với bà vợ và hai con nhỏ. Tôi lưu ý đến ông ngay lúc tôi bước lên xe, vì nỗi cái va-li của ông to quá, chướng quá, làm tôi lúng túng, không biết đê đâu gói vào chỗ nào. Ông nhã nhahn lầm, tươi cười xin lỗi tôi và bảo tôi hê có mỗi thi gác tạm chân lên cái va-li của ông một lúc cũng được, qui hổ đừng ti mạnh quá mà thôi. Tôi chắc trong đó có nhiều đồ qui lầm.

KIÊU NHÀ BẾP DO TAY NGƯỜI CHUYÊN-NHỆP VẼ

Chúng tôi đã ngoại 16 năm chuyên-nghiệp vẽ kiêu-nhà. Vì được lòng tin của các ngài trong bà kỳ, nên chúng tôi đã lập thêm một sở nữa ở THANH-HÓA. (Xin tính giá hạ)

TOUT POUR ARCHITECTURE

NHUẬN - ÔC

SIÈGE : 168, Rue Lê-Lợi, HANOI (Gần trường Thủ-duc)
AGENCE : 63, Avenue Maréchal Joffre, Thanh - Hóa

CÁC QUÝ-KHÁCH HỎI GHO ĐƯỢC NUỚC HOA NGUYỄN CHÂT

HIỆU CON VOI

1 lô, 3 grammes 0\$20, 1 tá 2\$00 10 tá 18\$00
1 lô, 6 grammes 0.30 1 tá 3.00, 10 tá 27.00
1 lô, 20 grammes 0.70, 1 tá 7.00, 10 tá 63.00

PHÚC-LỢI, 79, Paul Doumer, Haiphong, bán buôn và bán lẻ

ĐẠI-LÝ: MM. Phạm-hạ-Huyền 36 Rue Sabourain Saigon — Đồng-Dức 64 Rue des Canonnais Hanoi — Thiên-Thành phố Khách-Nam-dịnh — Phúc-Thịnh phố Giả-long-Huế.

Bóng ông hốt hoảng hỏi vợ:
— Không biết tôi có bỏ quên gói
khăn tắm ở nhà không nhỉ?

Bà vợ ngâm nghĩ rồi đáp:

— Hình như không quên đâu.

— Mở trông thấy tôi xếp vào vali à?

— Không.

Chồng gắt:

— Thế sao lại bảo không quên?

Rồi chốc chốc, ông ta lại bảo vợ:

— Nếu quên thì rầy... Hình như quên
hay sao ấy?

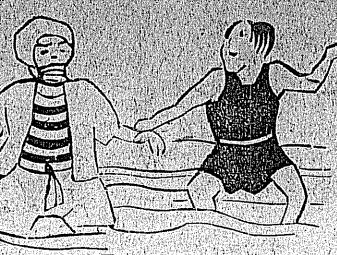
Chẳng sao yên tâm được, ông ta
đành mở vali ra soát lại một lượt.
Thì sau khi đã bày la-liết lên ghế nào
mũ cao-su, nào áo tắm, nào áo
khoác ngoài, nào quần áo mặc thường
của cả gia-quyền, nào bàn chải, xà
phông, giép, guốc, đanh ghim, quạt,
sách, bút, đèn bấm... ông ta lôi ra
được bó khăn bông gói trong tờ nhật
báo.

Từ đó, ông ta mới hết áy náy.
Nhưng được một lúc, ông ta chau
mày dăm dăm ngâm nghĩ và bảo
vợ rằng ông ta ngờ ngờ như quên
không bỏ vào bồ hai chai nước mắm
Huế của bà tham B... mới cho. Bà
vợ sợ ông chồng lại lục bồ, đưa mắt
sợ hãi nhìn hành khách rồi quả
quyết trả lời liều:

— Không quên đâu, chính tay tôi
xếp vào.

Nhưng ông chồng, hình như không
tin lời vợ, luôn luôn, trong khi ô-tô
chạy, hé nắp bồ ghé mắt nhìn vào
trong.

NHÀ TÀI TỬ

Nhà tài-tử này lúc nào dạo chơi
ngoài bãi cát, tôi cũng gặp cầm
một cái máy ảnh xinh xắn trong tay,
cho dẫu lúc anh ta mặc «may-ô» sắp
xuống nước tắm cũng vậy. Hình như
đó là một thứ trang sức cần phải có
ở ngoài bờ bờ. Phải, đàn bà họ có
đồ nữ trang, thì đàn ông mình cũng
phải có đồ nam trang, chứ sao!

Gặp chàng là một sự không may
cho ta, vì khi chàng đã giữ ta lại nói
truyện mỹ thuật, thì ta cõi tài thánh
cũng không rút ra mà đi thoát ngay
được. Những điều chàng biết và kể
cho ta nghe về nghề vẽ và nghề chụp
ảnh nhiều lắm, dài lắm, hay lắm.
Nếu tôi có trí nhớ thì tôi có thể viết
được một quyển sách dày: nhưng
may thay, tôi không có trí nhớ. Hoặc
giả trong khi nghe truyện, tôi đề một
tai lo lắng vào tiếng sóng gầm và
một tai nghênh ngãng vào tiếng thông
reo. Đằng nào cũng thế.

Sự không may sẽ trở nên một sự
tai hại cho ta, nếu nhà tài tử lại có
bụng tốt muốn biếu ta một tấm ảnh.
Chàng sẽ đưa ta đi đủ chỗ, sẽ bắt ta
dừng đủ kiệu, sẽ bắt tay, bắt chân,
bè đầu, bè cõi ta đủ thứ. Có khi sẽ
giặt ta đi hàng ba, bốn cây số để tìm
cánh đẹp. Những người khác, tôi
không biết chàng đưa đi đến tận đâu,
nhưng tôi, thì tôi đã được cái hân-hạnh
chàng mời ra chùa Bà-dẽ rồi
từ chùa Bà-dẽ đi bộ tới Suối Rồng.
Mà ảnh thì vẫn chưa nhận được.

Nhị Linh

ĐOM ĐÓM VÀ SÂU ĐẤT

Những hôm không trăng và bắt
đầu từ tắm, chín giờ tối, đàn
đom-dóm và sâu đất lũ lượt di ăn
sương trên bãi.

Lúc xa nhau, họ trao đổi tư tưởng
tòan bằng ánh sáng lập lòe phát ra
không phải bởi bụng họ mà chỉ bởi
một cái đèn bấm cầm ở tay: lời nói
lặng lẽ mà tình tứ biết bao!

Nhưng khi con đom-dóm (con đực)
và con sâu đất (con cái) giáp mặt
nhau thì chúng nó giở ra đến nhiều
trò hay: Ánh sáng con nọ chiếu vào
mặt con kia, rồi hai con cùng cất
tiếng cười sung sướng, rồi con đực
rủ con cái đi xem những cái quái gì
ở tận đồng đá bà xa tít ngoài bãi bờ.
Từ đó, lửa đòn của chúng tắt lạnh,
nhưng chắc lửa tình của chúng phải
nồng nàn nóng lắm.

NHỮNG KỲ QUAN NGOÀI BÃI BÈ

Số 3

Ông N. V. Tố dương bận tìm nghĩa đen
và nghĩa bóng của ba con vật này để
gửi về hội đồng soạn bộ Tự Điển mới.

THUỐC LÂU HỒNG - KHÈ

Bệnh lâu mót mắc phai, hoặc bệnh đà lâu chữa không rứt nọc, mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nẩy, lại thấy trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi rứt nọc. Thuốc đà mau khỏi, lại không công phạt, nên được anh em chị em đồng-bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người
Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rứt nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lâu Hồng-Khở. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mai, bệnh hạch lén soái, nóng rét, đau xương, rát thịt, rức đầu, ẩn mè-day, ra mào gà, hoa-khé, phá lở khắp người, uống một ống thuốc là kiến-biệu, không hại sinh-dục. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời qua bộ lai hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giây-thép đến tận nơi.

HỒNG - KHÈ DƯỢC - PHÒNG

88, Route de Hué (số cửa chợ Hêm) Hanoi — Téléphone 755

ĐẠI-LÝ HỒNG-Khở — M. Đức 73, Belgique, Haiphong — Ich-sinh-Đường 190, phố Khách, Nam-dịnh — Xuân-Hải 5, Rue Lac-son, Sơn-tây
Phúc-Long 12, Cordonnier, Hai-duong — Bát Tiên, Maréchal Foch, Vinh — Bát Tiên, Paul Bert, Hué — Bát Tiên, Tourane marché — Rue Marché Nha-trang
Đức-Thắng 148 Albert 1er Dakao Saigon — Có đặt đại-lý khắp ba Kỳ — Ai muốn nhận làm đại-lý xin viết thư về thương lượng.

NỤ CƯỜI Ở CÔI TÂN-Á

Sau khi nói qua về cái cười ở
nước Nhâp bản và Ấn-độ, tác
giả Georges Mignon viết:

NGUỒI ta nói — tôi không biết rõ
là ai — rằng người An-nam thường
giống người Pháp về khoa hài hước
và trào phúng, về cách phô bầy
rất khéo những nét xấu, những tính
gân đáng tức cười của người đời.
Thực vậy, ai cũng phải công nhận
rằng dân tộc Annam có một khoa tài
lý rất tinh vi, rất giáo hoạt, khiến họ
trông thấy ngay được những nhược
diểm của bên địch và của bạn bè nữa.
Cái ý tưởng thông thường của dân
tộc ấy đã làm nay nở một số hài hước
gia và trong số đó có người đáng được
đề độc-giả âu-tây biết tiếng.

Nhất là một tờ tuần báo ở Hanoi —
báo Phong-Hoa — là có biệt tài về
những tranh hài hước. Báo ấy đã khéo
đặt ra cuộc thi tranh khôi hài và họp
được những người giúp việc rất đáng
khen.

Sự phát minh quan trọng và thần
tinh nhất của Phong-Hoa là cái thân
danh rất đáng tức cười của lý Toét.
Lý Toét chính là anh chàng Bouif An-nam
và có tính cách riêng hơn nữa,
chàng Bouif Bắc-kỳ. Báo Phong-Hoa
còn thiếu một tay La Fouchardière
nữa. Nhưng báo ấy không thiếu những
tay danh họa đại tài. Ở xứ này, khoa
hài bước về hội họa hình như đã
trước khoa hài hước về văn chương.

Cũng như hết thấy dân thành Paris
đã gấp anh chàng Bouif, biểu hiệu
của một dân tộc có tính ưa trào lộng,
hay lý sự và khác hẳn các dân tộc
khác, ở đây, bọn ta dù là người Đông
dương hay là người Pháp, chắc hẳn
có ngày chúng ta đã gặp ông «Lý
Toét» ở Saigon hay ở Hanoi. Lý Toét
giống Bouif bởi bộ ria tua tua nhưng
thưa hơn. Lý Toét cũng đi đôi giày
tối, chỉ khác đây là giày Annam —
mà giày cũ nát như giày của
Bicard. Nhưng Lý Toét sơ hư mất giày
và cũng sợ vướng chân nữa, nên
thường đi chân không và mang giày
buộc lên ô (cái ô ấy, biểu hiệu đáng
buồn cười của hạng người có tước vị
quan trọng, thực là có ính cách Đông
dương). Ta lại nói thêm rằng vì sợ
quân trộm đứng sau lưng soái mắt
(Lý Toét lừa lầm!) Lý Toét đem khóa
giày lại bằng một cái khóa tây, trông
ngó nghênh túc cười vỡ bụng. Như
thì hẳn là giày không bay đi dǎng
não được.

Lúc nào cũng trịnh trọng, bệ vệ
với cái khăn quấn rồi và cái áo dài
đã bạc màu, lý Toét ráo bước trên các
phố Hanoi hay Saigon và thường tỏ
lời phản kháng như Bicard, nhưng
còn tinh ngày ngô quê mùa hơn, có

lòng thành thực, khẳng khái trẻ con
hơn: Ông ta «tìm ra» được cái thế
giới văn minh của người Annam, cái
thế giới nhiễm đặc âu-tây (ông ta vừa
ở làng ra) mà ông ta lần lượt thấy
chướng mắt, thấy vui thú, thấy đáng
phục, hay chỉ thấy là-lạ mà thôi.
Dừng chân đứng trước một hàng cao-
lâu âu-tây ở Hanoi, ông ta ngắm một
ông thiểu niêm Annam (rất sang trọng
trong bộ âu-phục kẻ vuông) ăn phô
mát Gruyère với chuối tiêu thay bánh.
Ông lý Toét chưa trông thấy phô mát
Gruyère bao giờ, cho đó là miếng sà-
phòng, liền nói: «Họ sạch sẽ nhỉ,
ăn mỗi miếng, lại lấy sà-phòng tuột
miệng.»

Cũng cái đức tính ngô nghê như
thế, khi lý Toét lá lùng kính phục
đứng trước một con cóc lớn bằng xú
phun nước ở một công viên. Ông ta
nói: «Thích nhỉ! ta rước bức linh
thần này về làng, các ông kỳ mục
làng ta chẳng cần phải đảo-vũ thần
hoàng đế cầu mưa nữa.»

Lý Toét ra ga nhìn qua cửa bán vé
thấy người phát vé ngồi trong, nghĩ
thầm: «Quái! cửa nhỏ thế này thì
chui vào trong ấy sao được.»

Cố nhiên là ông ta nhổ xe hỏa, và
đứng sân ga với ba con, mỗi đứa vác
một cái ô. Ông ta biết rằng chuyến
xe sau mãi một giờ nữa mới chạy,
liên bảo ba con: «Không sao, mỗi
đứa chờ 15 phút. Về phần tao, tao
chờ nửa giờ.»

Đừng tưởng vì thế mà lý Toét giống
Gribouille hơn Bicard túc Le Bouif.
Không! lý Toét cũng khôn khéo,
tài tình bằng quan lớn Le Bouif.
Thí dụ, ông ta cần đến một cái áo
thụng rộng tay để tể mẹ vợ mà không
có tiền để mua. Nhưng ông ta chẳng
chút lúng túng lấy ngay cái quần cũ,
sở hai ống vào tay làm tay áo thụng,
nhắc trông cũng giống lắm, và khi
ông chủ nhà giây thép đầu chải bóng
lộn bảo ông ta rằng bức thư của ông
ta nặng quá, phải giàn thêm tem, thì
ông ta cãi lại rất đúng: «Nói lại! nếu
giản thêm tem thì thư lại nặng thêm
lên chử». Cố nhiên!....

Sự phát minh ra thân danh ông lý
Toét, người làm biểu hiệu cho bác
nhà quê tòng cỏ biền lanh, vừa chất
phác, vừa khôn ngoan, vừa chế nhạo
hay sinh sự với nền văn minh mang
ở âu-tây sang là công trình của
những nhà tài tử annam (Lời dịch
giá: phần nhiều tranh là do Đông-Son
họa-sĩ của bản báo vẽ ra). Chúng tôi
xin lục dǎng ra đây những bức đẹp
hơn hết.

Georges Mignon
(L'Asie Nouvelle)

BÊN BÃI SƠN SƠNG

CỦA THẠCH LAM

Mấy hạng người

NHỮNG NGƯỜI RA NGHỈ MÁT NGOÀI ĐỒ-SƠN CÓ THỂ CHIA RA ĐƯỢC LÀM BA HẠNG:

Hạng thứ nhất — NHỮNG NGƯỜI RA ĐỒ-SƠN ĐỂ TẮM BỀ;

Hạng thứ hai — NHỮNG NGƯỜI RA ĐỒ-SƠN ĐỂ NHÌN NGƯỜI KHÁC TẮM BỀ;

Hạng thứ ba — NHỮNG NGƯỜI RA ĐỒ-SƠN NHẤT ĐỊNH KHÔNG NHÌN AI CẢ, VÀ CHỈ CỐT ĐỂ NGƯỜI TA NHÌN MÌNH.

NHỮNG NGƯỜI TRONG HẠNG THỨ NHẤT LÀ NHỮNG NGƯỜI TIN MỘT CÁCH NGÂY THO RẰNG TẮM BỀ MỘT VÀI BẬN CŨNG BỒ NHƯ ƯỐNG MỘT VÀI THANG THUỐC CỦA ÔNG LANG NGÔ. Họ thật thà yên trí như vậy, nên đến ngày hè, họ bồng bế nhau đi, già giào trẻ, chị công em đến bãi bờ. Họ thi nhau hít lấy gió mặn, mùi hà, tắm buồm chiều, tắm buồm sáng, tắm cả buồm trưa nữa. Mà nếu mặt trời nước ta không nóng một cách dữ dội, gay gắt thì họ đã cố lẩn trên bãi cát để tắm trong ánh nắng rồi.

NHỮNG NGƯỜI NÀY PHẦN NHIỀU KHÔNG CÓ DỰ TIỀN. Họ thuê những cái áo tắm đã nhạt màu, đã thủng lỗ chổ. Vì vậy nên họ không thích sự tấp nập, đông đúc. Họ là những bạn chân thành của sự yên tĩnh và vắng vẻ.

Hạng thứ hai gồm những người trẻ tuổi lân thời, mà câu kinh tụng niệm thường ngày của họ là: « Phải biết cảm-động khi trông thấy đôi mắt trong của một cô thiếu-nữ đẹp ». Mắt trong đây là một cách nói, nhiều khi cô thiếu-nữ đẹp, lại có đôi mắt đực. Cái đó cũng không hề gì.

Trên bãi biển, một cô thiếu-nữ mặc áo tắm là cái đích « mỹ-thuật » của bọn này. Họ tha thiết bình phẩm một cái thân hình đều đặn; âu yếm, nhìn những đường cong-cong vừa mềm mại, vừa uyển chuyển. Trong lúc ấy, tự nhiên họ lại có cái cảm-tưởng rằng họ là những anh xinh trai đáng yêu mến, đáng cho cô thiếu-nữ xinh xinh kia để ý đến, và có lẽ-vì biết đâu đây? — cô ta đã để ý đến rồi.

Nhưng chỉ phiền một nỗi là trong bọn họ, ai ai cũng cảm-tưởng như thế cả. Thành thử ra ĐỒ-SƠN là một chỗ nghỉ mát và tắm lấy sức khỏe, những anh trẻ tuổi của tôi ở bãi bờ về lại thêm gầy còm một chút và đem theo về một chút tiếc thương.

Hạng thứ ba là những người giàu có. Vì nếu không muốn nhìn ai, chỉ muốn để người ta nhìn, thì tất phải có những cái gì đáng để cho người ta nhìn chứ? Vàng, đã có ô-tô và áo tắm.

Những cái ô-tô bóng bẩy, êm ái và sang trọng. Những cái áo tắm rực rỡ, nhiều màu và đẹp đẽ.

NUÔI TRẺ NÊN BIẾT

Về mùa hè, khi tiết phiêu nhiệt, trẻ con hay ho, trẻ ho chó khinh là thường, thoát tiền chỉ thủng thẳng một vài tiếng, nhưng chỉ trong vài ngày, có khi vài giờ đã hóa ra bệnh sưng phổi, không chữa được, mà giàu có chữa được, phổi trẻ cũng yếu đi, rẽ sinh ra bệnh phế lao.

Vậy ai có con nên chủ phòng trong nhà một lợ:

Thuốc ho trẻ con SIROP INNOVA bébés-enfants

Bán tại hiệu thuốc tây VŨ-ĐỒ-THỊN, đại lý độc quyền ở Đông-Dương. Thuốc tốt, vị thơm, trẻ con rất thích uống; giá rất hạ, ai cũng có thể mua được

Chỉ có 0 \$ 50 một lợ

LÊ-TAL

(Tiếp theo)

Cuộc phỏng vấn kỳ khôi

HAI hôm sau khi dậy tôi bài học mà đọc giả vừa ngáp vừa nghe tôi kể trên đây, Linh với tôi đến chơi nhà một họa-sĩ để phỏng vấn về một vấn đề. Linh muốn cho tôi chứng kiến cuộc phỏng vấn đó.

Đến nơi, chúng tôi đã thấy một người chờ sẵn ở phòng khách, dáng ngồi và vẻ mặt tỏ ra một người rất bắng lòng cái bộ quần áo tay sang trọng mà va mặc trên người.

Không ai hỏi mà người ấy đã tự xưng tên, nói là một nhà báo mới ở Nam-kỳ ra và cũng đến phỏng vấn họa-sĩ.

Phó được cái chức quan trọng của mình ra rồi, nhà làm báo vắt chân chữ ngũ nhìn chúng tôi bắng nửa con mắt, tin rằng trong ba người chỉ có va là đáng trọng hơn. Lúc sực nhớ ra, người ấy hỏi Linh và tôi đến đó làm gì, thì Linh vội thưa:

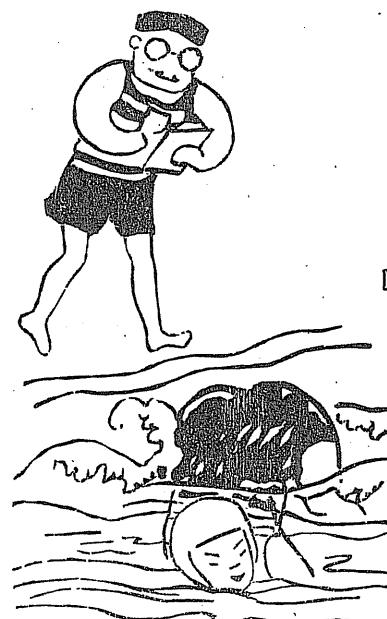
— Chúng tôi đến xem có bức tranh nào đẹp để mua.

— Tranh đẹp? Vậy ra các ông cũng biết yêu cái đẹp? Cái đẹp tức là một vấn đề quan trọng mà làng báo chúng tôi để ý tới từ lâu. Muốn hiểu cái đẹp (la beauté) thì phải có thẩm mỹ quan (l'esthétique) thì mình mới phê bình một cách thâu-dáo những tác phẩm của nhà nghệ-sĩ được.

Linh kéo tôi đến một bức tranh giả vờ xem và nói nhỏ với tôi:

— Cứ nghe bấy nhiêu câu cũng đủ biết rằng chàng kia là rỗng lâm. Nhưng cứ để yên coi chắc còn thấy nhiều cái ngô nua. Tôi muốn anh trông thấy rõ một cái tật trong bão giới.

Vừa lúc đó thì nhà họa-sĩ ra, Linh sợ lộ tình danh mình, vội dào trước:

Ông huyện địa dư Ngô-vi-Liễn biên chép để viết sách: Ngoài biển đông về phía Đông Nam cách bờ chừng 5 hải lý có nồi lèn một cái cù lao cao hơn mặt bờ chừng 2 thước vào rộng trước chừng 3 thước vuông.

— Kìa, nước triều đã lên, sao chí không tắm?

— Chị tính, nếu tôi tắm luôn thì còn gì là áo tắm nữa...

Rồi cô thản mặt bảo cô kia biết rằng chiếc áo tắm toàn len này, cô mua ở Gô-đa mất những tám đồng rưỡi, mà số tiền đó là số tiền cô đã không khéo ăn bớt tiền chợ của nhà trong một năm giờ.

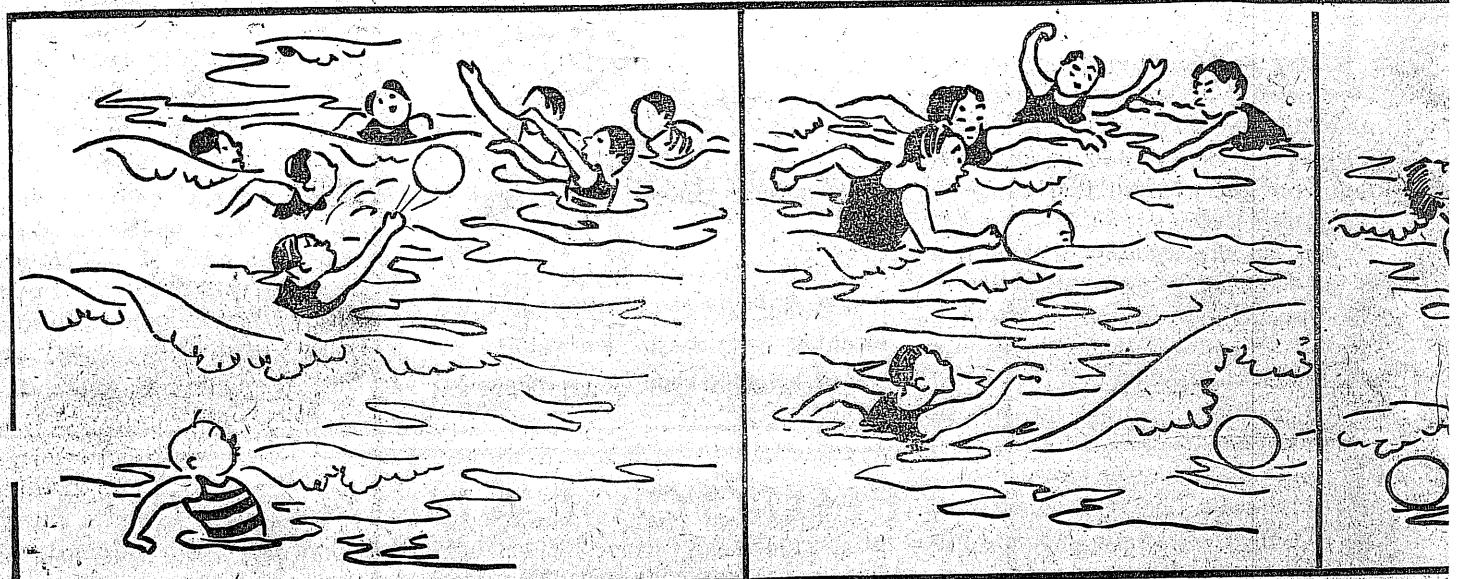
Một thiếu nữ xinh đẹp mới ra tắm bờ lân đầu, thì thăm ghé tai bạn phàn nán :

— Này chị, sao tắm nước bờ tốn sà phòng lấm chí ạ! Mà cũng không sạch bắng tắm ở nhà...

Các bà

Các bà « mệnh phụ » đem chồng, con ra bờ không mấy khi tắm bao giờ. Bởi một súe lẻ rất dễ hiểu và cũng nên khuyến khích, các bà không thích mặc chiếc áo tắm mà các bà cho

(Xem tiếp trang 14)

XÃ XE — Họ nghịch thế xem cũng hay
Ta vào làm thử một quả đầm chơi

AMI L
Voulez-vous qu'on vous offre à titre gracieux une Collection complète
PARTICIPÉZ AU PETIT CONCOURS

Ce petit concours comporte deux questions:
1. — Faites une très courte phrase (avec sujet, verbe et complément) renfermant le plus de lettres possibles.
2. — Faites une très longue phrase renfermant le plus de lettres possibles.

Ce petit concours est doté de trente prix. Tou... les renseignements détaillés sont dans le règlement.

L'AMI DE LA JEUNESSE

Bulletin scolaire publié par une réunion de professeurs licenciés à l'usage des élèves du Gours Supérieur et du Collège.

Abonnement: Un an.

Direction 12 Avenue Beauchamp HANOI

AM BÁO

NHƯNG KÝ QUAN NGOẠI BÀI BE
Số 7

— Đây là một nhà phóng viên ở Nam-kỳ ra phỏng vấn ông. Còn tôi thì ông đã biết rồi quay lại nói với nhà báo :

— Mời ông phỏng vấn đi.

Nhà làm báo ngồi xuống, trước hết công kích một vài bạn đồng nghiệp vẫn hay công kích ông... rồi ông nói đến sự nghiệp của ông trong làng. Ông cho chúng tôi biết ông là một người trọng yếu, một người được công chúng ca tụng và hồi năm ngoái đây, ông mới ra Hanoi diễn thuyết về một vấn đề rất to.

Trong hơn hai mươi phút, ông mở đầu cuộc phỏng vấn nhà họa-sĩ mà tôi dèm đâm được chứng ngót một trăm tiếng «tôi». «Tôi thì tôi được cái ngôn ngữ cũng khá hoạt bát, mấy mươi lần diễn thuyết đều được người ta vỗ tay không dè chõ cho mình nói nữa.....»

Rồi ông cười, cười một cách thâu biết giá trị của mình để khen cái lịch thiệp và tài trí của ông.

Nhà họa-sĩ vẫn cố nhãnh nhặn mỉm cười nghe, tuy lấy làm khó chịu lắm. Nhiều lần, ông kéo chúng tôi từ trên cung trăng xuống bởi một câu hỏi vu-vo:

— Ông nghĩ thế có phải không?

Linh vội thưa :

— Rất phải, nhưng ông nói gì vậy?

— Cơ khở thì thôi! Tôi nói đến vấn đề văn chương mà! Trong văn giới nước ta bây giờ.....

Trong văn giới nước ta bây giờ thì không có ai viết được hết, không có ai có tài như ông. Trong làng hùng biện cũng vậy. Ông chỉ phục những đại gia của thế giới thôi. Ông thường nhắc đi nhắc lại: kể các danh nhân có thực tài, như ông Pierre Corneille, ông Mussolini, ông Vautel và tôi.....

Gần một giờ đồng hồ phơi cái «bản ngã» đáng kính phục của ông ra và

Ông Hoàng-hữu-Huy đi nhặt lin:

— Phải chẳng là người chết đuối?
Ai bảo đi tắm bể còn kêu ca gì?
Được tin gì sẽ đăng tiếp.

bìu diễn hết những cái ông biết và không biết bắt chúng tôi nghe, ông mới dè cho họa-sĩ là một người định phỏng vấn có chỗ len câu nói vào. Nhưng họa-sĩ vừa kịp hỏi một câu thì ông đã căn phải ngó ý kiến của ông ra ngay.., rồi cứ thế cho đến rốt cuộc, nghĩa là sau đó một giờ ruồi.

Tôi lấy làm lạ, sao hôm đó Linh lại yên lặng đến thế? Những lúc khác thì anh ta đã nỗi khùng lên, rồi nói bô ngay vào mặt chàng phỏng vấn kia rằng: «Ông là một nhà báo, cái giá trị chỉ bằng đôi giày của tôi thôi», hay một câu gì tương tự như thế.

Lúc sắp đứng lên, nhà phỏng-viên đại tài kia mới ngánh nhìn mấy bức tranh treo trên tường, và hỏi họa-sĩ bán những bức ấy bao nhiêu, bán cho tây hay bán cho annam, mà bức vẽ phong cảnh kia, có phải tiếng Pháp gọi là «nature morte»? — ông lại chê mấy bức tranh có giá trị vô cùng là màu thuốc không được tươi và tẩm tắc ca tụng một bức vẽ của một người học-trò nhỏ của họa-sĩ.

Họa-sĩ vẫn giữ nụ cười trên miệng, nói một cách rất lè phèp, nhưng rất mỉa mai:

— Ngài đến phỏng vấn chúng tôi, lại cho chúng tôi phỏng vấn lại tôn ý của ngài, thực hân-hạnh lắm.

Nhà báo ta sướng lắm, nhún nhường cười cái cười tổng thống khi nghe bài ca tụng, vỗ đứng dậy cáo từ. Ông đưa tay bắt tay mọi người và hứa rằng nếu ông còn ở Hà-nội sẽ lại chơi «phỏng vấn nhiều lần nữa».

Linh bấy giờ mới lộ chân tướng. Anh ta bắt chước một nhân vật trong kịch Pháp, nhã nhặn nói với nhà làm báo:

— Ngài có ra thì xin ngài bước dật lùi!

— Sao vậy?

— Vì nếu ngài quay lưng thì mũi giày tôi thế nào cũng tiễn ngài một cái ở phía dưới.

(Còn nữa)

Lê-Ta

B SUN

CTEUR !

luxe et un abonnement d'un an à L'A. J. S. (Année scolaire 1934-35) ?
TOURS AMUSANT DE L'A. J. S.

nant le moins de lettres possibles.
les.

lés sont donnés dans l'A. J. S. N° 91 qui paraîtra le 11 Juillet 1934.

NE SSE STUDIEUSE

s et de professeurs diplômés de l'Ecole Supérieure de Pédagogie
; élèves de l'enseignement primaire supérieur
80 Le numéro . . . . . 0\$05

Directeur BÙI-CẨM-CHƯƠNG

Sau truyện Đời mưa gió sẽ đăng

NẮNG THU...

của Nhật-Linh

(Một truyện có tính cách như Hồn bướm mơ tiên)

Bắt đầu từ số sau sẽ đăng

SỐ ĐÀO HOA

Một truyện dài rất vui của Khai-Hưng

và ít lâu sẽ có một truyện vui của Lê-Ta

CUỜI BUỒN..

MỘT KIỀU ÁO PYJAMA

Kiều áo này riêng mặc về mùa nực trong khi nghỉ mát ở bờ biển.

Đầu thắt một cái khăn lụa trắng hay màu dè giữ lấy tóc khỏi bụi. Tay và cut sòe lối «cánh hoa sen». Cò áo và nẹp áo viền một cái cạp hông vài khác màu cắt theo hình bánh bè. Thắt lưng đồng màu với cò áo, hai đầu viền màu sẫm hơn.

Quần lối «loa» may thật rộng ống. Trong người có thể mặc yếm lót hoặc

CÁI TƯỜNG

CHỈ CÓ HIỆU VŨ - ĐÔ - THÌN CÓ ĐỘC QUYỀN CẨM

Pulmogénol — Thuốc ho người nhỡn : bồ phổi, ho gió, ho cuồng phổi, cảm thiên thời, ho ghip, đờm, siết, tức ngực, đau phổi. . . . . 0\$70 một lọ

Siro Innovia — Thuốc ho trẻ con : Thuốc này cũng chữa các bệnh đã kề ở trên và trị bệnh ho gà rất thần hiệu. Giá . . . . . 0\$60 một lọ

Gastrol — Chữa các bệnh về hệ tiêu hóa. Đã già, ăn không tiêu, nôn, ợ, đình trệ, đau gan, đau ruột, đau bụng kinh niêm. Giá . . . . . 0\$40 một lọ

Vin Supertonique — Rượu đại bồ, chế bằng chất máu bò, có cả Coca, Kola và Quinquina. Người già, đàn bà có thai, hay mới ố cữ, người gầy còm, xanh xao, sit khí huyết, ốm mới khỏi : uống rượu bò này rất tốt, ăn được, ngủ được, chóng đỡ da thâm thịt. Giá . . . . . 2\$25 một chai

cac bà cac cô

Muốn cho da được mịn, mặt được thêm tươi,
đều nên dùng kem, phấn vệ - sinh

THO-RADIA

à base de THORIUM

Formule du Docteur Alfred CURIE

et de RADIUM

"LABORATOIRE NATIONAL DE CONTRÔLE DES MÉDICAMENTS N°319-8"

KEM

1 lọ : 1\$65
1 ống : 1.10

PHẤN

đủ các
mẫu 1 hộp : 1\$40

CHỈ BÁN TẠI

CÁC HIỆU THUỐC TÂY

COUPARD à HAIPHONG

MUS à SAIGON

VEISSE à PNOM - PENH

IMBERT à HUẾ

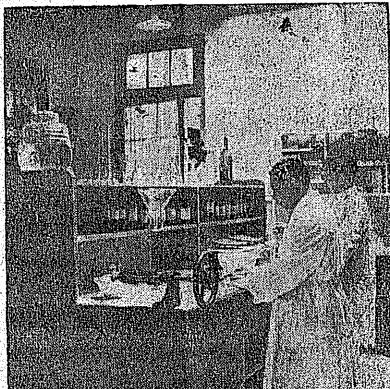
HIỆU THUỐC

Cắt phiếu này

(PHONG - HÓA)

Mang lại những hiệu
thuốc kê ở bên sê
được biểu một hộp phấn

THO - RADIA

HIỆU THUỐC TÂY HÀNG GAI

Pharmacie de Hanoi, 13 Rue du Chanvre Hanoi

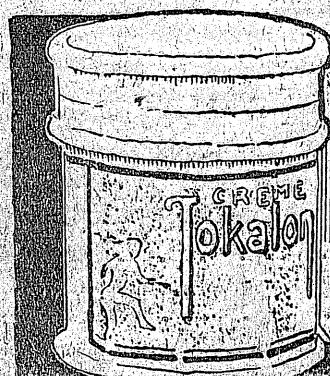
HOÀNG-MỘNG-GIÁC và NGUYỄN-HẠC-HẢI, Bảo-chẽ hạng nhất trường Đại-học Paris

Chinh chủ nhân tiếp khách và trông nom chẽ các đơn thuốc cần thận.

Có bán: Rượu bồ Vintonique Alexandra 1\$95 — Phấn rôm Sudoline 0\$40

Sirops Giải khát như grenadine, citron vân vân 0\$85

ĐÁN BA ĐẸP TÂN
THOI AI CÙNG
DUNG KEM
PHẤN SAP
SA PHÒNG
TOKALON

TOKALON

AGENTS MARON
ROCHAT ET Ce 45

B^rGAMBETTA

HANOI

MAISON TOKALON
PARIS. SOCIÉTÉ
ASIE AFRIQUE
3 RUE RICHER
PARIS

dryen

KHÁI-HƯNG và NHẤT-LINH

YÊN cãi lại:

— Thị ai bảo chị buồn đâu?

— Phải, nếu tôi buồn thì tôi đã không vui, mà nếu tôi vui thì hẳn là tôi không buồn.

Mọi người cùng cười. Yên nói:

— Các anh à, chị Tuyết có bài bình-bán hay lắm kia đấy...

Tuyết hình như say quá, quay lại hỏi:

— Bài hát gì?

— Bài hát tiếng tây... Nếu tôi sung sướng thì tôi không khéo sở ấy mà.

— À! nhớ rồi.

Tuyết liền đứng dậy, tay cầm cốc, tay cầm con dao, vừa gỗ dẹp vừa hát:

Quand je suis heureuse,
Je ne suis pas malheureuse.
Quand je suis malheureuse
Je ne suis jamais très heureuse.
Heureux et malheureux.
Sont deux choses différentes.
Comprene qui veut comprendre
Car je ne chanterai plus...

Dứt câu, Tuyết gỗ dẹp sau cùng mạnh quá đến nỗi cái cốc sám-banh vỡ tan rời xuống bàn. Mọi người vừa nghe Tuyết hát vừa nắm bò ra cười, trong số đó có cả Yên là người không hiểu một chữ Pháp. Khi nghe tiếng soáng, ai nấy ngừng đầu lên ngó ngác nhìn Tuyết. Tuyết làm bộ tiếc cái cốc:

— Chết chúa! hoài của!

Hành vội an-ủi:

— Không sao. Cái cốc ấy nó được hân-hạnh em đánh vỡ là may cho

Xem P. H. từ số 89

nó lầm rồi. Vả lại trong một bữa tiệc, vỡ cốc là một sự hay.

Tuyết vờ ngó ngắn hỏi lại:

— Thực à?

— Lại chẳng thực!

— Nhưng em không có cốc uống rượu thì làm thế nào?

cốc rượu, rồi tung mạnh cốc xuống bàn cho vỡ tan ra mà nói rằng:

— Một sự hay thứ hai.

Tâm, Tiến, Yên, Xuyến đưa mắt nhìn nhau có ý khó chịu về cách chơi quá nhả của Tuyết, nhưng Hanh vẫn vui vẻ đi lấy ngay cái

liền bàn ra sắp hút thuốc phiện, ngồi quay quần cho ấm. Tuyết đứng dậy lảo đảo, phải vịn vào Hanh mới đi được vững. Khi mọi người đã ngồi yên chỗ, Tiến bảo Tuyết:

— Ấy ông thần phù-dung thiêng lăm cơ đấy, đứng đập, phá mà lão bóp cõi chết tươi.

Tuyết nhìn Hanh không thấy chàng nói gì, liền bảo:

— Anh quý bộ bàn đèn của anh lầm phải không?

— Có em đây thì anh chỉ quý mình em.

Tuyết cười ngắt:

— Tình nhỉ!

Rồi đột nhiên, nàng hỏi:

— À, này mồng năm tết còn được phép đốt pháo không nhỉ?

— Hai giờ sáng ai lại đốt pháo bao giờ.

— Đốt pháo mồm vậy.

Tuyết đứng lên sập, mồm kêu lẹt-đẹt và sụt rớt, cúi xuống cầm rọc tầu phang mạnh vào cái đèn thuốc phiện mà bắt chước tiếng pháo đùng.

Rồi nàng ngã quay ra nắm gục xuống cái «đi-văng» kê bên cạnh sập. Hanh thì thầm bảo mọi người:

— Thôi để yên cho Tuyết ngủ.

Thấy điện tầu và đèn thuốc phiện đã vỡ, Tâm, Tiến cũng chán ngắt, từ cáo Hanh giặt tinh nhân ra về.

(Còn nữa)

Khái-Hưng và Nhất-Linh

Hanh đứng dậy mở tủ lấy cái cốc khác, rồi vừa rót rượu, vừa nói:

— May mà lại mua cả tá.

Tuyết cười:

— Nghĩa là em còn có thể làm được năm sự hay nữa, phải không thưa anh?

— Phải lầm.

Cả sáu người cùng vỗ tay cười. Tuyết nàng cốc rồi:

— Nhưng hình như cốc rượu này rót đầy đã lâu mà chưa cạn.

Rút lời, nàng giặc một hơi hết

cốc khác đặt trước mặt Tuyết và thì thầm âu yếm bảo nàng:

— Đây là sự hay thứ ba. Nó chờ em ban cho nó cái hân-hạnh được vỡ.

Tuyết mỉm cười đáp:

— Tay em mơn trớn tối đâu là vỡ đấy.

Hanh cũng mỉm cười:

— Trái tim anh cũng muốn vỡ lắm.

Xuyến thấy Tuyết say quá mà đồng hồ thì đã đánh hai giờ từ lâu,

CÁCH THAY DA ĐÔI THỊT

Người ta có máu như cây có nhựa, máu sấu, máu nóng, máu lạnh, máu khô, đều làm cho người phải suy yếu; cái nguyên nhân đó hoặc bởi quá lao tâm, lao lực, quá đam dục, ăn uống cháo phép, hoặc mắc bệnh ghẻ lở, hắc-lào, ho-lao, lậu, giang-mai, nghiên thuốc phiện, ăn các đồ quá cay nóng, ở nơi son lam, chướng khí, bị ngã-nước, đầm sương, rã nắng nhiều, đều làm cho máu mắc bệnh, những chất độc và vi trùng ấy chuyền vào máu thì máu phải hư, không đủ sức nuôi thân thể, làm cho thân thể phải già yếu, tinh thần suy kém, đàn ông sinh bệnh di tinh, mộng tinh, thận hư, đàn bà sinh ra khi hư, kinh nguyệt không đều, muộn bě sinh đẻ, đều bởi máu có độc cả. Muốn cho khỏi các bệnh-loc hết chất độc trong mạch máu, cho máu trở nên tốt, cho người được béo khỏe, nhan sắc tốt tươi, vượng bě sinh dục, thi nên dùng thử thuốc: «BÁCH-BỒ-THIẾT-HUYẾT số 25» mỗi hộp giá 1\$50, của nhà thuốc FAM-THIỀN-ĐƯỜNG, 46, Phố Phúc-Kiến Hanoi, dùng chất sắt, và các vị thuốc bồ máu, theo phép hóa-học mà chế ra, công hiệu rất mạnh, đã được nhiều giấy cảm ơn và khen ngợi của các người dùng thuốc. Bán tại nhà số 140 phố Khách Nam-Định, hiệu Mai-Linh, 62 Cầu-đất Hai hong, Bảo-hưng-Long Phú-Thọ, Phúc-hưng-Long Thành-Hòa, Vĩnh-hưng-Tường Nghệ-An, Vĩnh-tường Huế, Thái-Khánh đường Ho-hữu-Vị Tourane, Trần Cảnh Quảng-Ngãi, Hoàng-Tá Qnhon, Song-An Bình-Định, Mộng-lương Nha-Trang, Lê-nam-Hung Phan-Thiết, Thanh-Th nh, 38 Pellerin Saigon, Nguyễn-bá Năng Bắc-liêu v.v. và ở các nhà đại lý bán thuốc Nam-thiên-Đường ở các tỉnh trong xứ Đông-Đường.

THUỐC PHÁT MINH VÀ THUỐC THÍ NGHIỆM

BÁ-ĐÁ SƠN-QUÂN TÁN

Để giúp cho hàng phụ nữ trị về bốn chứng đau tử cung và bạch đái hạ. Hoặc bởi tử cung hư hàn, hư nhiệt, hoặc bởi khí sanh đẻ trắc trở náo động tử cung, hoặc bởi hơi độc máu xấu nhiễm vào tử cung, hoặc bởi gốc độc bình-phong tinh của đàn ông truyền nhiễm. Bởi bốn chứng kể trên mà thành ra hai soi giấy chẳng yếu, tử cung sai, tử cung sa, tử cung sưng, tử cung có vát thương, đau rang hai bên, đau trung dạ dưới, đau thắt ngang lưng, đường đại bón uất, đường tiêu không thông, huyết trắng ra đậm đẽ có giấy có nhợ, hoặc vàng, hoặc đục lện mủ, lện máu. Hãy uống BÁ-ĐÁ SƠN-QUÂN-TÁN không cần bơm rửa mà bình đặng lành. — Đờn bà có thai, đờn bà mới sanh đẻ đau tử cung uống càng hiệu nghiệm. Giá mỗi hộp 1\$00, uống 5 ngày.

TAM-TINH HẢI-CẦU BỒ-THẬN-HOÀN

Thuốc để giúp cho bạn thanh niên trị về ba chứng: Mộng-tinh, di-tinh và huot-tinh. Nằm chiêm bao thấy giao cấu cùng đàn bà tinh khí xuất ra là mộng-tinh. Không nằm chiêm-bao, tinh khí xuất ra là di-tinh. — Khi di-tieu, tiêu rặng mạnh tinh khí nẩy ra là huot-tinh, làm cho đau thắt ngang lưng, tay chân nhức mỏi, giuong mặt xanh xao, càng ngày càng ốm. Hãy uống TAM-TINH HẢI-CẦU BỒ-THẬN-HOÀN thì bình dứt tuyệt

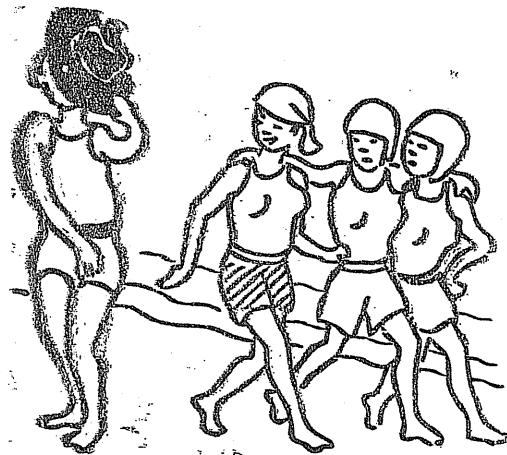
Giá mỗi hộp 1\$00, uống 5 ngày

VÔ - VĂN - VÂN DƯỢC PHÒNG

Chu-nhân Y-học sĩ bào-chế THUDAMOT (Nam-ký)

Đại-ly: M. Nguyễn-văn-Đức aux galeries indo. hincises N° 108 Quai Clémenceau et 11, Rue des Caisses Hanoi — Nguyễn-hữu-Phò, Tourane

và nhiều môn thuốc khác, rất thần hiệu. Cần dùng nhiều dai-ly ở Tonkin

Muốn biết sự thật sao xin xem hồi số (trang 15) phân giải.

BẾN LÀN SÓNG

(Tiếp theo)

Đã trưa tròn quá — mỗi buổi chèu, các bà chỉ vén áo đứng chân vào nước bể mệt túi, gọi là cho biết mùi nước mặn ra sao :

— Ô, bà này, nước bể cũng chỉ như nước ao nhà thôi, bà à. Thế này thì không hiểu các ông ấy cứ ao ước ra bể để làm gì?

Người ta nghiệm rằng, hễ trên cát, xác bà biến bao nhiêu thì nước bể lùi đi bấy nhiêu.

Bỗn phận các bà ở bãi bể là giục ông chồng sờm sờm đi về. Các bà viện lý rằng ở đây ăn, ở cát dắt đỗ, các hàng xóm họ ăn lái quá độ không chịu được.

— Ngày nay, các bà kêu :

— Đây là hào một bùa mà cậu xem có gì đâu? Chung quy chỉ có một đĩa dưa là còn ăn được. Ở nhà chỉ hai hào cho là ăn không hết, mà lại ngon nữa.

Ngày mai, bà lại giục:

— Nay cậu xem tôi mua năm hào thịt: thật chỉ bằng một hào ở Hanoi. Thôi, liệu mà khu xếp đi về.

Trước những lẽ sặc đáng ấy, ông không chỉ còn biết cùi mình mà chịu hối hận.

Rồi thời giờ

Một anh ở Đồ-son nghỉ được một cách dễ « giết thời giờ » trên bãi bể. Ngày ngày, anh ta ra xem con đá-tràng xe cát, rồi ra công dẹm xem mỗi con xe được bao nhiêu viên cát trong một giờ, và mỗi thước vuông có bao nhiêu tò đá-tràng, bao nhiêu viên cát.

Sau một tháng làm cái công việc ấy, anh ta biết được rằng:

1. Mỗi con đá-tràng, một giờ trung bình xe được 375 viên cát, nghĩa là một phút trung bình được 6 viên.

2. Trong một thước vuông có độ 15 tò con đá-tràng.

3. Như vậy, mỗi thước vuông trung bình có 5685 viên cát. Fai-be Đồ-son, bể mặt trước độ 7.500 thước vuông, và trên bãi bể có tất cả 112.500 tò con đá-tràng và 40.187.500 viên cát.

Thật là một cái kết qua về khoa học rất rực rỡ. Xin báo tin cho ông Nguyễn-Tiều biết.

Thạch-Lam.

MÁY LỜI PHÂN TRẦN

Mới rồi! bản báo có tiếp một ông trong đồng tử quân đến nói cho bản báo hay rằng, ít lâu nay có một người tự nhận là Việt-tử Ngọc-Giao tức Lê-la vào chơi nhà ông. Ông thấy nói là người giúp việc cho bản báo nên tiếp đãi tử tế lắm, lại cho mượn xe đạp và máy ảnh để người ấy dùng. Không ngờ người tự nhận là Lê-Ta ấy sau khi ở nhà ông ăn uống 4, 5 hôm lại toàn lừa ông lấy máy ảnh và xe đạp trốn mất.

Bản báo lấy làm lạ lùng, vì ông Lê-la, giúp việc cho bản báo, tuy có ra Đồ-Sơn (cũng nhân viên P. Hóa) nhưng không bao giờ đi Đồ-Sơn quá hai ngày và hiện nay đang ở Hà-nội.

Còn người tự nhận là Việt-Tử Ngọc-Giao đó là một người không hề viết trong P. H. bao giờ. Trước đây ít lâu, người này thường đi nói với mọi người rằng và sắp mở một tờ báo và in những giấy quảng cáo đăng cả tên một vài người biên tập trong Phong Hóa lên. Đó là một sự lừa dối.

Vậy chúng tôi xin nói để các bạn biết trước mà đề phòng một người rất nguy hiểm bay lợi dụng tên nhà làm báo để đánh lừa thiên-hạ.

P. H.

MUỐN CHO SỐ NÀY LÀ MỘT
SỐ HOÀN TOÀN ĐẶC BIỆT
nên
CÁC TRANH VÀ CÁC BÀI
CHỈ VỀ RIÊNG MỘT THỦ.

TRONG SỐ NÀY

TAM KHÔNG CÓ NHỮNG MỤC THƯỜNG
Chỉ riêng để lại
mấy bài tiếp theo mà thôi

NHỮNG KỲ QUAN NGOÀI BÃI BỂ

Số 5

Rùa bể báo thù cho rùa hộp — Ai bảo ông cứ bắt nạt dốt dít chúng nó mãi!

PHONG DAO MỚI

CẢNH THÚ SÂM SƠN

Phong lưu, tìm thú chơi hè,
Chẳng lên Tam-dảo thời về Sầm-sơn.

Hữu tình, còn thú chi hơn

Choi mây, chơi nước, chơi non, chơi...
người.

Tiếng gà đánh thức bên tai:

Đẩy! ra bãi bể xem trời rạng đông.

Xem mây thay lục, đổi hồng

Chờ vùng ác mọc bênh bồng ngoài khơi.

Núi Sầm, hai rặng ngồi tròn,

Kia thời Bảy-lốc, nọ thời Cồn-cao (1)

Trèo lên, thở khí thanh-tao

Và nghe họa nhạc, sóng gào, thong reo..

Nhớn-nhơ hai buổi sớm, chiều
Rủ nhau rộn với ngọn triều xanh trong.
Choi cho mát mắt, mát lòng,
Một năm mấy lúc vẫy vùng, ai oi!

Ăn no, tắm mát thánh-thơi,
Tôi ra mõm đá, ta ngồi xem trăng.
Lảng-lo, vắng-vac chí Hằng
Vén mây rắc bạc lăn-tan mặt ghềnh.

Sầm-sơn nhớ thú hữu-tinh,
Nhất là nhớ các cô mình thướt-thơ,
Gió khói làm rám rảm ngọc ngà
Mà càng tăng vẻ đậm-dà, ròn, xinh...

Tú-Mô.

(1) Tên hai đỉnh núi cao nhất ở Sầm-sơn.

LÝ TOÉT RA ĐỒ-SƠN

Lý Toét nhận xét.

Lý Toét (khi về nhà). Văn minh thì khó gì — Cái khăn vuông, cái yếm của mẹ dì, cái quần của thằng Cu và cái chăn chien này là đủ hộ quần áo tẩm khà lịch sự

BÁC-SĨ NGUYỄN-BÁCH

Chuyên - trị bệnh người - nhởn, trẻ con Nội - khoa, Ngoại - khoa, Hộ - sản. Chữa khoán các bệnh hoa - liễu

PHÒNG KHÁM - BỆNH

68, Phố Gia - Long — HANOI (Giây nói 847) (Góc cây thi, giốc Hàng Kèn)

GIỜ THĂM BỆNH Sáng từ 9 giờ đến 12 giờ — Chiều từ 4 giờ đến 7 giờ

Bệnh-nhân cần-cấp, đêm hôm muộn mời đến nhà lúc nào cũng đi ngay

NỤ CƯỜI NƯỚC NGOÀI

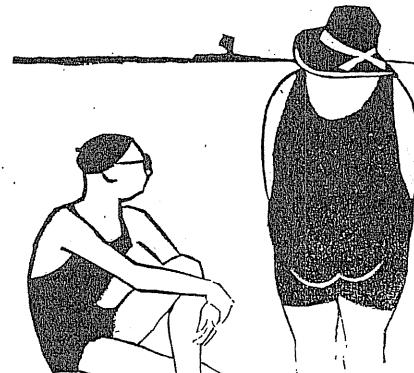
NHÀ ĐẠO DỨC LÊ CÔNG BẮC

HỘI THÚ II

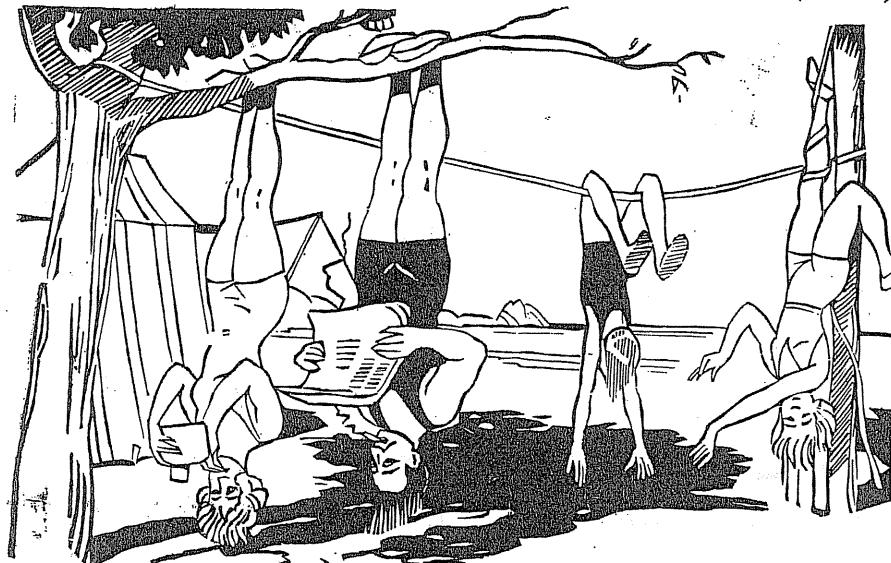
— Thắng khốn nạn, nó làm ướt
cả áo tắm của mình!

(Le Rire)

ÔNG PHÁN TẮM BÈ
Nghĩ cho kỹ đi nghỉ hè cũng như
ở sô : ngồi nghỉ, ngáp dài, ngáp
ngắn để đợi giờ về ăn cơm ..

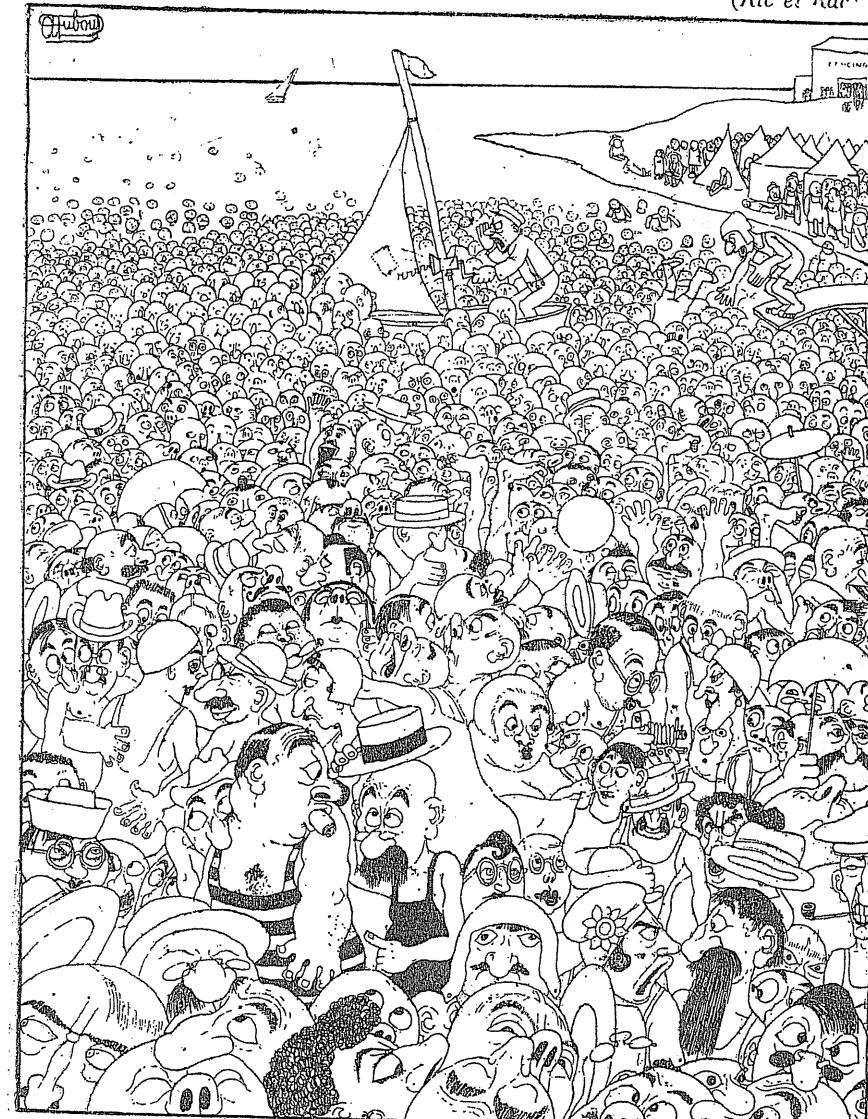
(Le Rire)

THÓI QUEN

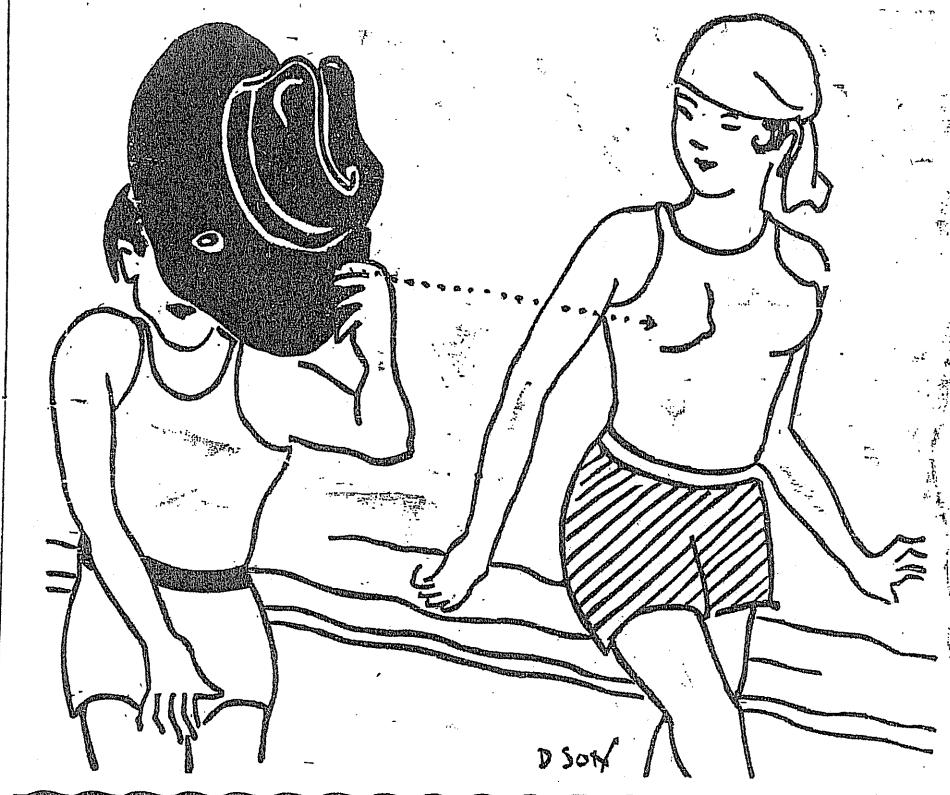
Một nhà làm nghề xiếc, khi tắm xong phơi mình cho chồng khô.

(Ric et Rac)

NHỮNG NGÀY ĐÔNG ĐỨC

— Xin lỗi ngài, ngài làm ơn né mình ra một tí để tôi được sờ thấy nước. (Le Rire)

CÂU TRUYỆN TẮM

Sự « tắm » ở nước ta thật không có
truyện. Hay là có truyện nữa,
nhưng câu truyện đó sơ sài và
quê kệ quá.

Ở các nước văn minh bên Âu Mỹ,
truyện « tắm » là truyện của một căn
phòng toàn xù trắng với đồ mạ kẽm
sáng nhoáng ; là câu truyện của một
chiếc thùng tắm chảng men. Ở bên
nước Nhật, truyện tắm là một câu
truyện của toàn quốc, của những nhà
tắm bằng gỗ thông có những cỗ hố hạ
don đá và cẩn thận. Còn như ở nước
Đại-Việt ta, truyện tắm là câu truyện
bản-thủ của chiếc chum, chiếc hũ và
cái...gáo.

Nói như vậy không phải là miệt-thi
người annam nho nhã là chúng ta. Sự
thực còn quá thế nữa. Nếu ta muốn tìm
cái chỗ tắm trong một nhà người annam
thì ta không cần phải nghĩ ngợi gì. Ta
cứ đến chỗ nào rơ rớp nhất, chỗ nào
hôi hám nhất : nhà tắm annam là chỗ
đó.

Một vài viên gạch rêu xanh hay cái
cầu tre mục nát. Một hay hai cái chum
đựng nước toàn những con bọ gậy —
thêm một ít bùn lầy quanh như hồ : ấy
đấy là chỗ mà ông chủ nhà, bà chủ nhà,
các cậu con, các đầy tớ đều đứng để lấp
cái nước quý hóa trong chum kia rồi
vào mình : họ tự phụ lắm như thế để
cho thân thể được sạch sẽ, khỏi bẩn
thiu. Nếu một người hơi biết điều một
tý, đừng xem « cái chỗ sạch sẽ » ấy, tất
họ không khỏi hỏi rằng : không biết tắm
xong ở đây rồi thì ra đâu tắm lại nhỉ ?

Tôi lại còn quên chưa nói đến cái gáo
Cái gáo annam thật là tài tình, vừa làm
cái mức nước tắm, mức nước để nấu
canh, mức nước để rửa chân, cũng có
khi làm cái bát để uống nước nữa. Thật
là một thứ đồ dùng rất tiện lợi. Không
biết đầu tiên ai làm ra cái gáo ? Cái gáo
là biểu hiệu cái chí thực hành, cái tính
trao sạch của người mình. Ta có thể nói
rằng người mình còn thì cái gáo cũng
còn. Hồi gáo, gáo vừa là quốc hồn, vừa
là quốc túy của ta. Gáo vạn tuế !

Ở các thành phố annam « văn minh »
như thành phố Hanoi, cái buồng tắm
là một cái buồng chất hẹp nhất, tối tăm
nhất của một nhà. Ở đó, không-khí
toàn những hơi mốc, hơi và ẩm, toàn
những con muỗi ngày độc địa đốt mẩn
người. Trong một xứ tình thế như vậy,
ta cũng nên công nhận rằng người nào
vào tắm được ít lâu, thật người đó đã
nếu lén được một cái kỷ lục quốc tế về
sự chịu khó.

Một người tây đi tìm nhà ở, trước
hết người ta xem xét đến buồng ngủ và
buồng tắm. Người annam chúng tôi thi
khác. Chúng tôi chỉ cần có cái phòng
khách, là chỗ chúng tôi có thể trưng
bày được nhiều đồ sang trọng kỳ quặc,
và chúng tôi sẽ thuê riêng một nhà nhỏ
để ngày ngày hai lượt lau chùi những
bộ đồ đó.

Buồng ngủ đâu có tối tăm, bẩn thiu,
chúng tôi cũng chịu được. Chúng tôi
chịu khó lắm, vì những người khách
đến chơi họ có biết đâu rằng chúng tôi

PHIẾU THU'Ó'NG

(Từ 1er cho đến 15 Août 1934 này là hết hạn)

Ai cắt chỗ đăng dây, mang lại phố Cửa-Nam (rue Neyret) № 67 sẽ được biếu một quyển sách thuốc già 54 trang, nói đủ các chứng bệnh, dược sách có phụ chép thêm dạy cách chữa tuyệt đối chứng bệnh tinh (Lậu và Giang-Mai), hay mua hàng thì được trừ 20\$. (Ở xa gửi thư về xin sách nhớ dính theo timbre 0\$05) Vì nhà thuốc BÌNH-HƯNG ở 89 phố Mã-Mây (Pavillons noirs) № 89 Hanoi, là nhà thuốc chữa các bệnh, nặng, nhẹ, đều chóng khỏi tuyệt đối căn bệnh nêu đã được khắp các bạn tin cậy, tỏ lòng yêu. Nay nhà thuốc Bình-Hung dọn nhà xuống một tòa nhà mới làm rộng rãi, và mát mẻ ở dừa phố Cửa-Nam, rue Neyret) № 67 (xếp chợ Cửa-Nam trông sang). Vậy in phiếu thu'óng này gọi đáp lại tấm thịnh tình cùng các bạn, và gợi chút ký niệm ngày đổi chỗ ở.

BÌNH-HƯNG 67, rue Neyret (phố Cửa-Nam) (Hanoi) xé chợ Cửa-Nam trông sang.

bị muỗi đốt, và nhiều khi lại thích cho muỗi đốt?

Còn cái « buồng tắm thì thế nào xong thôi » cũng được. Chúng tôi cũng không cần gi tắm cho lầm. Nói ra các ngài không tin, chứ tắm nhiều chỉ khổ mang cảm, sot vào người. Mà chúng tôi cũng lấy làm lạ rằng, tắm như chúng tôi vẫn tắm, trong cái buồng tắm annam như thế, chúng tôi cũng chỉ có cảm với sốt soáng mà thôi, ít khi nặng lầm.

Và lại còn một cái triết lý này nữa: nếu tôi chịu được cái hôi hám, bẩn thỉu của tôi, thì chắc ông cũng chịu được — mà nếu vạn nhất ông không chịu được, thì ông đến gần tôi làm cái quái gì?

Bỏ cái « tắm vân minh » trên tnh, ta thử xét về cái tắm của những vùng nhà quê.

Ở nhà quê, người ta tránh được hai cái hại của sự tắm trên tinh, nghĩa là hai cái lợi: thoảng khí và không có muỗi. Người ta tắm ở ao, hay là tắm ở giếng.

Tắm ở ao nhà quê thực là một sự vui vẻ, tấp nập. Nởm, sáu bà vây kéo trên lén

vú, giắt một vải dura trê bủng beo, đem theo náo đá kỳ, náo bò-hòn, náo rέ rách để lau chùi. Đến cầu ao, mỗi bà ngồi một chỗ. Người thi cái bát, người thi cái gầu, người thi cái gáo, các bà khua duỗi béo di, rồi khuấy nước mực dội lên đầu. Những dura trê lội xuống làm bùn cho khỏe mạnh, dura nào có mụn nhọt thì ngâm nước để cho cá mương dớp(!!).

Các bà vừa tắm vừa nói truyện như chim. Nước ao mỗi lúc một đặc lanh. Câu truyện thêm vui vì có các bà khác đem thức ăn đến dấy để làm bếp. Cũng trong quãng nước dầy ghét ấy, các bà nội trợ đậm đang mạnh bạo vo gạo, đập ốc, rửa rau, và mỗ cá. Rồi các bà vui vẻ đem về nấu cơm, nấu canh, dâng các ông chồng nho nhã vừa nhâm rượu vừa ngâm thơ bạch tuyet chơi.

Sự tắm ở giếng ít được tấp nập, ích lợi như thế. Giếng làng phần nhiều ở một chỗ có đông người qua lại, — chỉ có những đàn ông, con trai mới tắm ở đấy. Họ không e lệ gì cả, nghĩa là họ cứ trần truồng mà tắm một cách tự

nhiên lầm. Còn những cô thiếu-nữ, các cô phải đợi những đêm tốt: một vài chị em sẽ rủ nhau ra tắm giếng. Rồi trong cái yên lặng của ban đêm, người ta nghe thấy giọt nước rơi thánh thót trên mặt nước và tiếng cười trong trèo của những cô sơ lạnh.

Người ta đồn rằng ở một làng kia, tỉnh Sơn Tây, con trai, con gái đều đến tắm chung ở một cái giếng to giữa làng. Người ta lại nói rằng — và sự này mới thật là — họ đến dấy tắm đều không mặc quần áo, và cứ tự nhiên như không. Tôi không tin sự ấy là có, mà đâu có nra thì cũng chỉ dân làng ấy biết với nhau.

Làng nào có sông, ngồi chaise qua, dân làng ấy năng tắm luôn. Nhưng thực ra, họ tắm mà không biết, mục đích của họ là vui vầy và tập bơi hon là đi tìm cái sạch sẽ. Tương truyền rằng từ hồi xưa hồi xưa nào đấy, người minh vốn là dân miền núi Vannam, chở sông Hồng-hà bắt đầu có. Hồi ấy, cứ mỗi năm một lần, dân tộc

mình kéo nhau ra sông Hồng-hà tắm rất kỹ càng. Vì thế mà sông Hồng-hà nước đục và đỗ, mà vẫn còn đục đến bây giờ.

Nhưng đó chỉ là một truyền lưu truyền, không có gì làm bằng cờ.

Ngày xưa, người ta ở rừng nra thường hay xuống núi tắm. Suối trong và mát làm cho người ta lấy tắm làm một sự vui thích. Những cô thồ, mán, mường vẫn ưa tắm ở giòng suối — những nhà du lịch trẻ tuổi di vùng rừng núi về thường kể truyền một cách thắt vong rằng các cô nàng ấy tắm một cách khéo léo quá: họ xuống nước đến đâu thi tắm xiêm vén cao đến đấy, nước đến cổ thi tắm xiêm đã cuộn gọn trên đầu. Lúc đứng lên thi xiêm lại vừa buồng xuống, ra khỏi nước thi xiêm đã mặc xong. Thành thử những kẻ tò-mò đều như Trạng-Quỳnh ngày xưa đòi xem bà Thị-Điểm tắm, mà vì một câu đối dành phai hổ thẹn lùi về.

Các cụ ta xưa học đạo Khổng chắc hẳn cũng biết cái uộc vọng của một thầy đồ-dệ đức thành: dạy năm ba đứa học trò, di chơi núi ăn no rồi tắm mát. Ta có thể lấy làm lạ, sao cái gì trong đạo Khổng, các cụ cũng theo, duy đến cái « tắm » thì các cụ lại hững-hờ, lanh đạm ?

(Đó là một câu hỏi xin chất vấn các ngài hải nội chư quân tử).

Các cụ nuôi cái bắn, nuôi những con rận trong người một cách ái-ân, áu-yếm vô cùng. Trong một năm, cả mùa nực lẫn mùa rét, người minh mà tắm quá năm lần là một sự hạn hưu lầm rồi.

Nếu hỏi những người ấy tại sao không năng tắm, họ tất sẽ nhún vai mà trả lời: Tắm luôn làm gì mới được chứ? Tắm có làm cho người ta được sống lâu lâu mà mong.

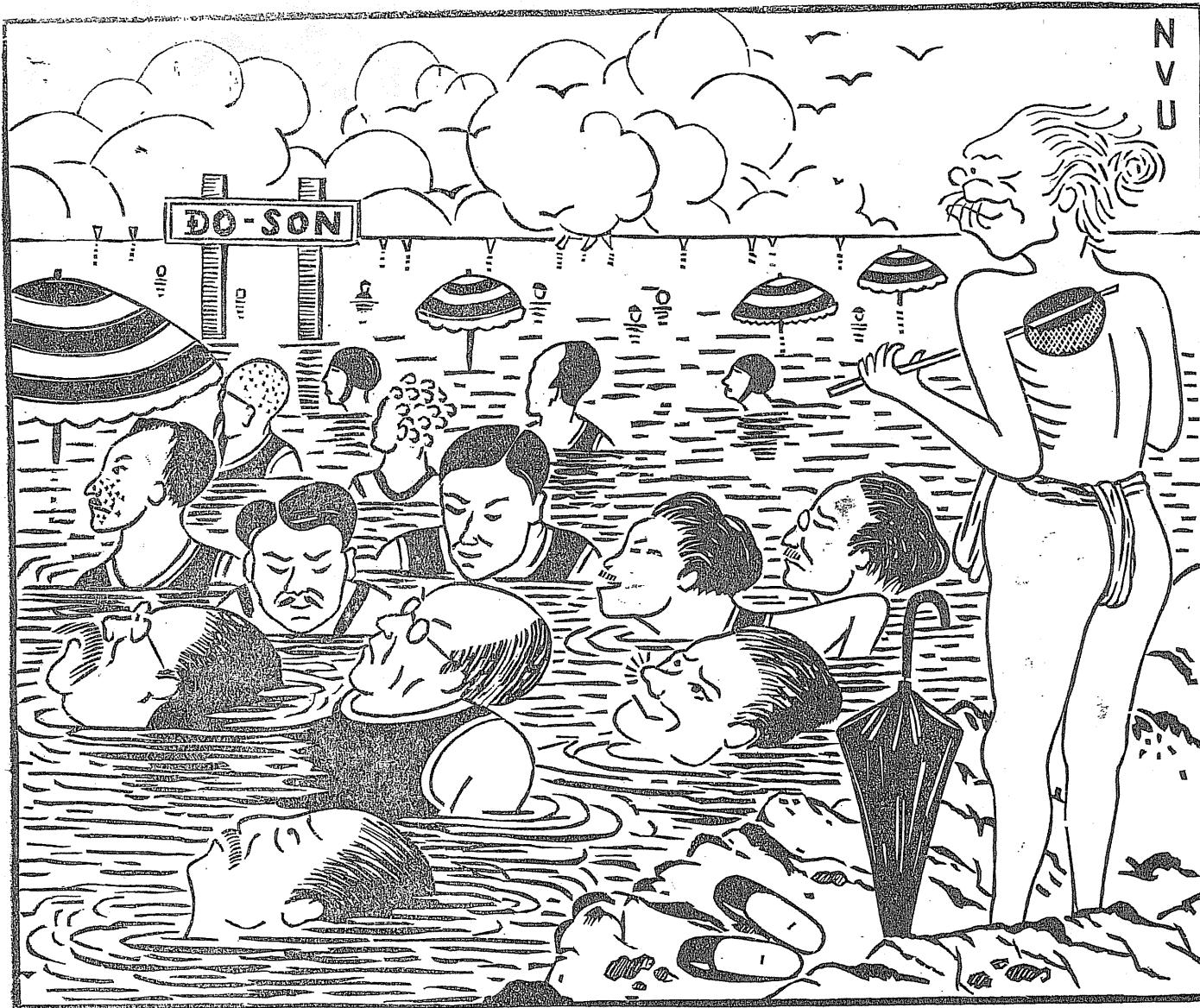
Nếu chỉ cốt mong để sống lâu, thì không nên tắm cũng phải.

Một cái thân thể sạch sẽ là nguồn gốc của bao nhiêu sự vui, đẹp trong đời. Chỉ có sự trong sạch mới có thể vĩ-dại, manh-mẽ, đáng yêu được. Người Nhật mỗi ngày tắm ba lần, không phải về sự sống lâu hay sự vệ sinh. Họ tắm, tức là theo một cái lì-lối lố! đẹp, để cho con người ta được sánh ngang với cái phong cảnh thanh nhã trong nước Nhật, để hiểu theo được những sự thanh khiết của tâm hồn.

Đối với người nước ta, tôi muốn trước khi định làm và theo đuổi một việc gì, mình phải tự bảo minh: « Ta hãy tắm cái đã ! »

Thạch-Lam

Muốn mua con-niêm (timbres) cũ của Đông-pháp và các thuộc-dịa Pháp Xin hỏi M. Baucour Chef Comptable Cie Eaux et Electricité. (Pnom-Penh Cambodge)

Một người rất quen của các bạn cũng có tắm ở đây. Vậy các bạn tìm xem người ấy ăn ở chỗ nào và là ai?

Chemise Lacoste

Theo chính-sách người Nhật, bản-hiệu xin bán phá giá những áo chemisette hạng tốt giống như hiệu Jil của bản-hiệu mới dột được.

Áo có khuy ..... 1\$30
Áo có fermeture Éclair 1.50

CU' CHUNG

100, rue du Coton, Hanoi

Ở xa xin gửi mandat về trước và tính thêm tiền cước như sau này: 1 cái cước phí 0\$34 còn những áo sau tính thêm 0\$08 một cái

SỮA
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO
CHÍNH PHỦ PHÁP

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v.v.
ở Trung-ky, Bắc-ky và Cao-mên

TRƯỜNG THĂNG-LONG CHÂN-CHỈNH

Trường Thăng-Long do ông Phạm-hữu-Ninh, Bắc-Kỳ nhân-dân đại-biểu, lập ra đã 15 năm nay, là một trường đứng-dẫn và vững-bền nhất.

Hai năm gần đây cái kết quả trong các kỳ thi được mỹ-mẫn, nên nhà trường định mở-rông và chỉnh-đốn theo những phương-pháp tối-tần.

Từ vụ khai trường năm 1934 trôi đi, quyền giám-đốc công việc học sẽ giao cho ông Nguyễn-Lân, tốt-nghiệp trường Cao-đẳng sư-pham. Ông Nguyễn-Lân dạy trong các trường tu-thục đã 6 năm nay, vẫn có tiếng là người châm-chí và sành về khoa su-pham.

Giúp việc ông sẽ có những giáo-sư có tiếng, mỗi người chuyên một mảng dạy. Các ông giáo-chính là những ông sau đây.

Các ông: Nguyễn-trường-Tam, khoa-học cù-nhân

Nguyễn-bá-Hüe, khoa-học cù-nhân

Trịnh-văn-Bình, thương-mại khoa cù-nhân, có bằng Anh-văc tại Londres

Hoàng-minh-Giám, tốt-nghiệp trường Cao-đẳng sư-pham

Đặng-thái-Mai,

Nguyễn-Lân,

Đinh-thanh-Chương

Ngô-đức-Khánh

Nguyễn-băng-Tuyết

Phùng-văn-Tài

Bùi-nhật-Chính

Nguyễn-cao-Luyện

Tử-nhiếp-Hữu

Nguyễn-Dương, giáo-sư trường tu-thục đã lâu năm.

Vì muốn cho các bạn trẻ nghèo cũng có thể theo học được, nên nhà trường vẫn giữ lệ giảm học phí và lấy tiền học rất hạ.

TIỀN HỌC

CÁC LỚP CAO ĐẲNG TIỂU-HỌC

Năm thứ tư	6\$00	một tháng
Năm thứ ba	5.00	—
Năm thứ hai	4.00	—
Năm thứ nhất	3.50	—
Lớp chuyên dạy Pháp-văn và Toán-pháp (luyện các thí sinh thi B.E. và B.d'E. P.S.)	4.00	—
Lớp dạy Pháp-văn, Anh- văn, Cách-trí và Toán- pháp (cho các học-sinh đã học trọn bốn năm Cao-đẳng tiêu-học)	6.00	—

Nhà trường sẽ mở ba lớp Anh-văn (Anglais) cho học sinh nào muốn học thêm.

GIẢM HỌC PHÍ

Các học sinh là con hội-viên Hội cựu sinh-viên trường Bảo-hộ được giảm 25 phần trăm.

Các học-sinh là con các cựu sinh-viên trường Cao-đẳng sư-pham cũng được giảm 25 phần trăm.

Riêng cho ban Cao-đẳng tiêu-học nhà nào có:

hai anh em	được giảm	10 phần trăm
ba —	—	15 —
bốn —	trở lên —	20 —

Nhà trường sẵn lòng giảm học-phí cho con các viên chức hối-hưu, nhưng phải có đơn riêng và giấy chứng-nhận.

Học-khoa năm 1934-1935 sẽ khai giảng ngày 3 septembre 1934 hồi 7 giờ sáng (có đủ cả các lớp).

Bắt đầu biển tên tại buồng giấy nhà trường từ hôm nay. (Ngày nào cũn gừt 9 giờ đến 11 giờ sáng và từ 3 giờ đến 6 giờ chiều.)

PALACE

CÓ KẺ GIẾT NGƯỜI ? ?

Ai giết? Nào ai biết? Nhưng có kẻ giết người, chẳng có thể mà nào quan đốc tờ Anderson và bao nhiêu người bị giết một cách bí mật thảm thương. Các nhà thám tử đang lùng bắt hung thủ nhưng nào biết ai giết. Có kẻ giết. Bí mật, nguy hiểm dùng minh ghê sợ, chính là cuốn phim trinh thám tuyệt hay:

QUELQU'UN A TUÉ

Chiếu trên màn ảnh rạp Palace tuần lễ này:

Từ thứ tư 8 đến thứ ba 14 Aout 1934.

Chiếu hai tích vào một chương trình:

1° BOUBOUROCHE

Do MADELEINE RENAUD và ANDRÉ BERLEY sắm vai chính.

2° LA PAIX CHEZ SOI

Do RENÉ LEFÈVRE và MIREILLE sắm vai chính. Hai cuốn phim này đều vui suốt từ đầu đến cuối, đóng theo vở của ông COURTELINNE do ANDRÉ HUGON dàn canh.

OLYMPIA

Từ thứ sáu 3 đến thứ năm 9 Août 1934

Chiếu tích:

NGƯỜI KHÔNG TÊN

(Un homme sans nom)

Cuốn phim này rất hay, rất cảm động do FIRMIN GÉMIER sắm vai chính. Chuyện một người lính ra trận bị thương quên hẳn tên mình, sau dần dần tỉnh lại nhớ được tên cũ, nhớ nhà cửa, vợ, con, nhưng không ai nhận đến.

SÂM NHUNG BỒ THẬN

LẠC LONG

Trị thận hư, đau lưng mỏi gối, đại tiện áo, tiểu tiện đục, mắt quáng tai ù, tinh loãng tinh lạnh, nhập phong không mạnh kém huyết hiếm con. Sau khi khỏi bệnh tinh, hư hỏng nhiều chỗ về bộ phận sinh dục, đều nên uống ngay thử thuốc Sâm Nhung Bồ Thần của hiệu Lạc-Long sẽ bồi sức lại rất mạnh.

Mỗi lọ giá 1\$00 — 12 lọ giá 10\$00

Ở xa gửi thơ và Mandat về cho

M. Nguyễn-xuân-Dương viện thuốc Lạc-Long, số 1, phố hàng Ngang, Hanoi,

chauvures
D'ENFANTS
pratiques, confortable, hygiénis
que le bon marché - Été 1934
Fabrication à la machine.

VANTOAN RUE DE LA SOIE
N° 95 - HANOI

VIENN-ĐONG TON - TICH HOI

HỘI TƯ BẢN SEQUANAISE THÀNH BA-LÈ LẬP NÊN

Công ty vô danh hùn vốn 4.000.000 phat-lăng
một phần tư đã góp rồi

Hội đặt dưới quyền kiểm-soát của Chính-phủ Toàn-quyền Đông-Pháp

Đảng-ba Hanoi số 419

GIÚP NGƯỜI ĐỂ DÀNH TIỀN

Tổng-cục ở Hanoi — 32, phố Paul Bert — Giấy nói số 892
Sở Quản-ly ở Saigon — 68, Bd. Charner — Giấy nói số 1099

BẢNG XÒ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG JUILLET 1934

Mở ngày 30 Juillet 1934, tại sở Quản-ly ở Saigon, số 68 phố Boulevard Charner do ông Guillame, chủ-tọa và ông Phan-bá-Luong và ông Huỳnh-văn-Trang dự tọa, cùng trước mặt quan kiêm-sát của Chính-phủ.

XÒ SỐ	SỐ PHIẾU ĐÃ TRÚNG	DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRÚNG SỐ
Lần mở thứ nhất trúng: 5.000\$	17.477	M. Nguyễn-văn-Bình, 16 Rue de Hà-văc — Hà-dông, có phiếu 200\$ đã góp được 1\$, trúng lĩnh về . . . . . 1.000\$
	855	Phiếu này ở Tourane không hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng.
	4.960	Phiếu này ở Kompong-cham không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng.
	6.224	Mr. Mao-Yune, 113 Quai de Canton, H đã góp được 35\$ trúng lĩnh xè 1.000\$.
	11.354	Mr. Lưu-văn-Kết, Débitant d'alcool, Phú- mỹ Phúc-yên đã góp được 4\$, trúng lĩnh về . . . . . 200\$00.
	14.226	Mme Ratinéy, 157 Rue Lagrandière, Sai- gon, đã góp được 10\$, trúng lĩnh về . . . . . 1.000\$.
	16.422	Mr. La-bá-Huỳnh, Rue Vé-an, Bắc-ninh, đã góp được 2 \$50, trúng lĩnh về 500\$00.
	2.162	Phiếu này Saigon, không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng.
	3.522	Mlle Trần-thị-Tý, 7 Voie N° 34 Hanoi đã góp được 55\$, trúng lĩnh phiếu miến- trù 1.000\$ có thể bán lại ngay 522
	6.550	6.550-1: Mr Paul Thai, Giáo-sư ở trường Marc Ferrando, Giadinhh đã góp được 7\$ trúng lĩnh phiếu miến-trù 200\$ có thể bán lại ngay 102 \$00
		6.550-2: Phiếu này ở Hanoi không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng.
		6.550-3: Phiếu này ở Longxuyên không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng.
		6.550-4: Mme Ngô-thi-Lang, Gocong, đã góp được 7\$, trúng lĩnh phiếu miến-trù 200\$ có thể bán lại ngay 102 \$80
		6.550-5: Phiếu 200 \$ ở Cần-thơ không được miến-trù vì tiền tháng chưa đóng.
		Phiếu 200 \$ ở Thanhhoa, không được lĩnh phiếu miến-trù vì tiền tháng chưa đóng.
		Mr. Lê-văn-Dương, 7 Rue Foucault, Saigon đã góp được 3\$ trúng lĩnh phiếu miến- trù 200\$ có thể bán lại ngay 101 \$20
		Mr. Tan-So, Barai, đã góp được 2 \$50 trúng lĩnh phiếu miến-trù 500\$ có thể bán lại ngay 251 \$

Kỳ mở số sau định vào ngày thứ năm 30 Août 1934 hồi 10 giờ sáng tại sở Tổng-Cục ở số 32 Phố Paul-Bert, HANOI

Món tiền hoàn lại về cuộc xò số te nhất kỳ tháng Août định là

5.000 \$ cho những phiếu 1000 \$ vốn

2.500 \$ " 500 \$ "

1.000 \$ " 200 \$ "

POUDRE STOMACHIQUE DU SAINT ANDRÉ

là thuốc rất thần hiệu chữa các bệnh về dạ - dày.
Chữa được cả chứng đi táo. Không có vị gì độc,
uống lâu không hại, không quen.

**DÂY MÃY THỰC LÀ THUỐC - TIÊU, UÔNG
BAO GIỜ CŨNG HIỆU NGHIỆM TỨC KHẮC**

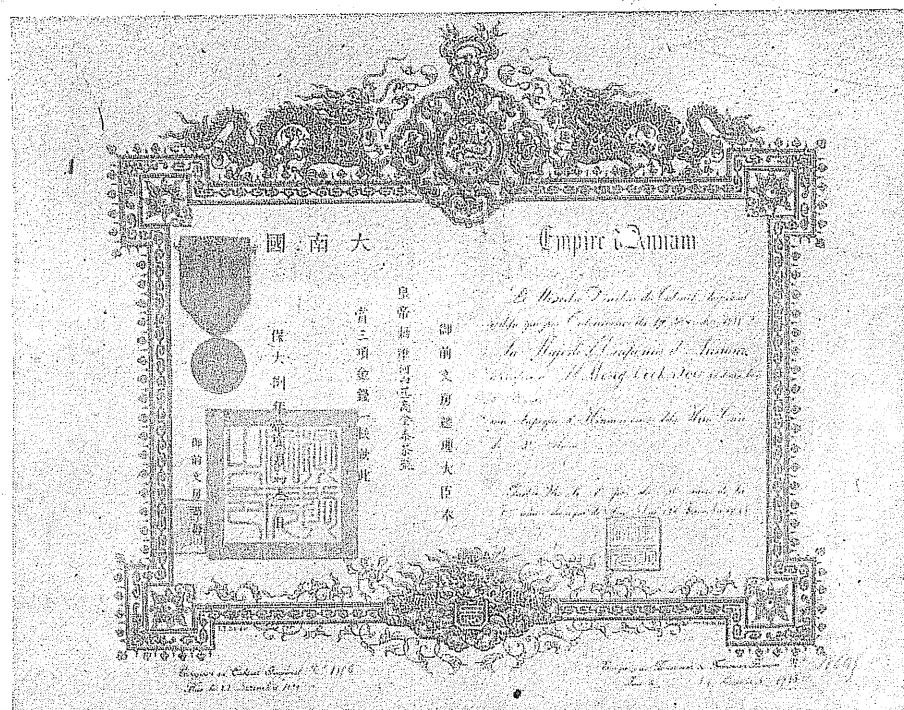
CÁCH UỐNG: Một hay hai thìa café, hòa vào một
ít nước, uống trước bữa ăn, ai cũng uống được

0\$85 một lô

Độc quyền bán tại hiệu bào-chê CHASSAGNE
55, Phố Tràng - Tiền, 55 — HANOI

MỘT CÁI BẮNG CỔ CHẮC CHẮN VỀ SỰ : THƠM NGON ĐƯỢM NƯỚC CỦA TRÈ :

NHẤT - PHẨM và TÂM - HÝ

Bán tại hiệu KIM-THÁI, số 3, phố hàng Ngang, Hanoi

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư dười quyền kiểm soát của nhà nước về cách tính toán để
góp tiền cho thành vốn ở bên Pháp, ở bên Algérie cùng ở dưới
quyền kiểm duyệt của phủ Toàn Quyền Đông-Pháp

VỐN CỦA HỘI ĐÃ NỘP ĐƯỢC LÀ :

1.000.000 lượng bạc Thượng-Hải
và 3.000.000 quan tiền Pháp (francs) { Nghĩa là gần được 1.500.000 đồng
bạc Đông-pháp

KỶ XỔ-SỐ LẦN 82 PHÁT HOÀN NGUYÊN VỐN PHIẾU

TIẾT-KIËM SỐ 2

VÀ HẠNG BỘ 274 ĐÃ XỎ TRÚNG

Phiếu số 5569 Ông Mai-bá-Trang ở Saigon. . . . . 500\$00
— 7268 Ông Phan-ngọc-Liên ở Sadéc. 500,00
— 16636 Ông Nguyễn-văn-Kha ở Châudốc. 500,00
— 7953 Ông Nguyễn-hữu-Thịnh ở Hanoi. 250,00

PHIẾU CÁCH THỨC SỐ 3 — HẠNG BỘ 1034 ĐÃ XỎ TRÚNG
Phiếu số 1938 Ông Suminli ở Shanghai. 125,00

XỔ SỐ CHIA TIỀN LỜI VỀ HẠNG PHIẾU SỐ 3

SỐ TIỀN CHIA LÀ : 459\$32

Chia cho 2 phiếu :

Phiếu số 761 Ông Diệp-Xuân ở Cần-tho. 229,66
— 765 Ông Ly-Hương ở Cà-mau. 229,66

KỶ XỔ SỐ LẦN THỨ HAI VỀ PHIẾU SỐ 5

XỔ SỐ HOÀN VỐN GẤP BỘI

Phiếu số 19458 chưa có người mua.

KỶ XỔ SỐ HOÀN NGUYÊN VỐN PHIẾU SỐ 5

BỘ SỐ 514 ĐÃ XỎ TRÚNG

Phiếu số 610 Bà Đỗ-thị-An ở Hanoi. . . . . 1.000\$00
— 8913 A Ông Gilles Georges ở Haiphong. 200,00

KỶ XỔ SỐ MIỄN GÓP — BỘ SỐ 2366

ĐÃ XỎ TRÚNG

Phiếu số 8367 Bà Jeanne Aubert ở Saigon. 1.000,00
— 7356 A Ông Phan-hòa-Nhuận ở Tân-châu. 200,00
— 5563 A Cô Trần-thị-Mai ở Sơn-tây. 200,00
— 4417 A Cô Võ-thi-Quế ở Saigon. 200,00
— 2508 Ông Võ-văn-Trú ở Tây-ninh. 200,00

Số vốn trả lời bởi về kỳ tháng tam tây định là 5.000\$00

Kỳ số 9 tháng Aout mở vào ngày 28

XƯỞNG GIẶT BẮC-KỲ

Directeur Technique:

ICH - PHONG — NGUYỄN - XUÂN - PHÚC

Là một xưởng to nhất của người
Annam mới sáng lập tại Hanoi

Lấy và giao hàng bằng ô - tô.
Quần áo có công - ty « Le Secours »
bảo hiểm

PHÒNG GIẤY: 20. Rue des Chapeaux

XƯỞNG GIẶT: Thụy - Khuê, Hadong

NÊN NHÓ:

DÉN HIỆU CỰ-CHUNG
MUA ÁO TA SẼ ĐƯỢC
VÙA Ý MỌI VỀ, VÌ
HÀNG CỦA HIỆU ÁY
DỆT TỐT ĐẸP CHẮNG
KHÁC HÀNG TÂY
MÀ GIÁ LẠI RẺ

HIỆU DỆT CHÍNH

CỰ CHUNG

100, Rue du Coton

HANOI

4, Rue de la Mission, Hanoi

(số 4 PHỐ NHÀ TRUNG CẠNH NHÀ THỜ NHỚN)

May quần áo Phụ-Nữ lôi Mới và lôi Cũ, có
nhà Họa-sĩ Lê-Phò cho kiêu và trông nom về
mặt mỹ-thuật. Ruộm và Tây các hàng mì.